

Slovenski dom

Stev. 171

V Ljubljani, ponedeljek 29. julija 1940

Leto V

Poluradni podatki o sklepih v Salzburgu:

Novega razkosavanja Romunije ne bo

Romunska obvestila pravijo, da je Hitler sprejel romunsko stališče, ki odklanja nadaljnje spremembe meja, Nemci spet poudarjajo, da se morajo vsa sporna vprašanja rešiti mirno v interesu Nemčije

Bukarešta, 28. jul. o. Kralj Karol je snoči sprejel romunskega poslanika v Berlinu, Romaloea, ki je dopotoval naravnost iz Salzburga ter je kralju poročal o poteku in o sklepih posvetovanj, ki sta jih predsednik romunske vlade in zunanji minister imela s kanclerjem Hitlerjem in nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom.

V romunskih dobro obveščenih krogih trdijo glede teh sklepov, da sta kancler Hitler in nemški zunanji minister sprejela romunsko stališče glede spremembe romunskih meja in da zaradi tega kakršnakoli sprememba teh meja zdaj ne prihaja v poštev. Nemčija hoče za vsako ceno imeti mir na Podonavju in na balkanskem polotoku. Za ohranitev tega miru je Romunija sprejela veliko žrtev in odstopila Sovjetski Rusiji Besarabijo in severno Bukovino.

Danes pa je javno mnenje v Romuniji, zlasti pa v obmejni Transilvaniji tako, da bi do novih žrtev ne moglo priti brez oboroženega spopada.

Romunija ima danes na razpolago svojo armado nedotaknjeno in jo lahko vrže na eno samo fronto, ker je Sovjetska Rusija izjavila, da nima ona nobenih zahtev več do Romunije. Zato Romunija danes predstavlja veliko vojno silo, ki bi lahko odbila napad na svoje severne meje. Zato Romunija ne bo v nobenem primeru brez odpora sprejela novih žrtev, ker takih žrtev danes tudi od nikogar več ne zahtevajo. Romunska vlada je pa tudi izjavila, da je pripravljena stvarno sodelovati pri rešitvi spornih vprašanj in pri ustvarjanju novega reda pod vodstvom Italije in Nemčije.

V teh romunskih krogih trdijo, da je v vprašanju o spremembah meja zmagovalo romunsko stališče.

Berlin, 28. julija. o. Na nemškem odločujočem mestu je bilo tujim časnikiarjem glede posvetov v Salzburgu sporočeno naslednje:

Zanimanje Nemčije za jugovzhodni prostor izvira iz nemških gospodarskih potreb, za zadovoljitev katerih je potrebna zagotovitev miru in reda v tem delu Evrope. Ta politika je istovetna s politiko Italije. Anglija nasprotno vedno poskuša, da bi v tem prostoru izkvala nemire. Zda skuša Anglija s priznanjem revizionističnih zahtev izzvati nasprotja med posameznimi državami, da bi omajala mir na Balkanu.

Nemčija pa si prizadeva za pomiritev tega prostora, in sicer pod pogojem, da se te države po docela svobodnem sporazumu snidejo za eno mizo in da v duhu pravice ter pameti rešijo vsa sporna vprašanja. Zelja Nemčije je, da balkanske države same med seboj rešijo ta vprašanja.

Nemčija je vedno zastopala stališče, da so bolgarske in madžarske zahteve za popravilo meja proti Romuniji upravičene. Romunija naj bi zaradi tega začela s pametnim sporazumevanjem, da bi se odstranili vsi neugodni pojavi, ki jih je rodila nesrečna svetovna vojna. Pri reševanju teh vprašanj bi morala biti dosežena pametna in pravična rešitev, ker samo tako bi se mogel zagotoviti mir in prijateljsko sodelovanje med narodi jugovzhodne Evrope.

Slovaški voditelji pri Hitlerju

Razgovori med slovaškim predsednikom dr. Tisom ter nemškim voditeljem so potekali nadvse pristrčno

Salzburg, 28. julija. DNB: Davi je prispel v Salzburg predsednik slovaške republike dr. Tiso. Na železniški postaji je slovaškega državnega poglavarja pozdravil v imenu voditelja rajha zunanji minister v. Ribbentrop. Pri sprejemu so bili navzočni tudi zastopniki državnih oblasti, narodno-socialistične stranke in državne oborožene sile. Na peronu je bila postavljena častna četa. Ko je dr. Tiso obšel častno četo in ko so mu predstavili

ugledne osebnosti, ga je v. Ribbentrop pospremil do hotela.

Malo pred prihodom državnega poglavarja sta prispela v Salzburg tudi slovaški ministri predsednik dr. Tuka in slovaški zunanji minister dr. Durčanski.

Voditelj Nemčije je sprejel danes ob 15 predsednika slovaške republike Jožefa Tisa, slovaškega ministrskega predsednika dr. Tuka in šanjo Macha.

Po kosilu pri Ribbentropu na gradu Fuschl pri Salzburgu in sprejemu po tem kosilu je šef protokola v. Dermberg skupno z nemškim poslanikom v Bratislavi Bernardom pospremil slovaške državne, v katerih spremstvu je bil tudi slovaški poslanik v Berlinu, z avtomobilom v Obersalzberg. Na velikem stopnišču pred vhom v Berghof je pričakoval slovaške državne voditelje rajha, častna četa Hitlerjeve telesne straže pa jim je izkazala vojaško čast. Po pozdravih so se začeli razgovori v dvorani Berghofa ob navzočnosti nemškega zunanjega ministra. Pri razgovorih so bili navzoči dr. Tiso, ministri predsednik dr. Tuka in šanjo Mach.

Razgovori voditelja Nemčije s slovaškimi državniki so trajali poldrugo uro in so se končali okoli 16.30. Razgovori so z ozirom na tesne vezi med obema državama potekali v duhu pristranskega sporazumevanja in prijateljstva.

Po razgovorih je voditelj rajha pospremil slovaškega predsednika dr. Tiso in ministrskega predsednika dr. Tuka do glavnih vrat Berghofa, kjer se je od njih najpristranskejše poslovil.

Slovaški državniki so se zatem odpravili skozi Berchtesgaden in se vrnili v svoj hotel v Salzburgu. Nocoj ob 19.30 so odpotovali iz Salzburga.

Objavljeno je naslednje uradno poročilo: Voditelj rajha je sprejel danes popoldne ob navzočnosti zunanjega ministra von Ribbentropa predsednika slovaške države dr. Jožefa Tisa in ministrskega predsednika dr. Tuka in šanjo Macha. Razgovori, ki so bili v znamenju posebno tesnih odnosov med Nemčijo in Slovaško, so potekali v duhu pristrčnosti in prijateljskega sporazumevanja.

40 let vladanja italijanskega kralja in cesarja

Rim, 28. julija. o. Dne 29. julija poteče 40 let, odkar je italijanski prestol zasedel kralj Viktor Emanuel III. Za njegove vlade je Italija doživela svoje najburnejše čase in dosegla največje uspehe. V dobo njegovega vladanja spadajo štiri vojne: tripolitska 1912, svetovna 1915, abesinska, katere zmagovalni izid je prinesel Viktorju Emanuelu III. še naslov cesarja, in pa sedanja vojna, ki je italijanskega vladarja zajela v 70. letu življenja. Uspehi, ki jih je Italija žela v teh vojnah, so prinesli njenemu vladarju naslov »kralj zmagec«, pač najljepši naslov, ki ga more biti deležen vladar velike države za svoje dolgo in plodno vladanje.

70 letal v boju nad južno Anglijo

London, 28. julija. Reuter: Danes popoldne je prišlo do cele vrste letalskih spopadov nad južno-vzhodno Anglijo. Teh bojev med britanskimi in nemškimi lovskimi letali se je udeleževalo najmanj 70 letal. Sestreljena so bila štiri nemška letala.

Nemška letala so ponoči letela nad nekaterimi angleškimi pokrajinami, toda ti poleti niso bili izvedeni v tolikšnem obsegu kot prejšnje dni. Sovražna letala so letela nad južnovzhodno in južno-zahodno Anglijo ter nad Wallesom. Vrgla so nekaj bomb, ki pa niso povzročila nobene škode. Cloveških žrtev ni bilo. Sestreljeno je bilo eno sovržno letalo.

Sklepi vseameriške konference

New York, 28. julija. Reuter: Dosežen je bil sporazum o glavnih točkah resolucije, ki bo predložena ameriški konferenci v Havani. Prva resolucija pravi, da bi vsako vtikanje v sedanje lastništvo evropskih posestev na ameriški celini moglo škoditi varnosti Amerike. V drugi resoluciji stoji, da bi ob poskusu, da se zamenja sedanji lastnik teh posestev, bilo treba te kraje dati pod skupna varstva vsaj 14 ameriških držav. Tretja resolucija pravi, da vsem ameriškim državam, naj izenačijo olajšave, ki jih dajejo tujim diplomatskim zastopnikom, da bi se tako lažje preprečili poskusi vmešavanja v notranjo politiko ameriških držav. Končno besedilo v teh resolucijah ne bo gotovo pred ponedeljkom.

Vesti 29. julija

Japonske oblasti so prijele po raznih japonskih mestih devet uglednih Angležev, povečini biv. častnikov in zastopnikov velikih angl. trgovskih družb. Reuterjevih dopisnikov itd. Zakaj so bili prijeti, ni znano, bo pa ta stvar spet služila kot povod za zaostritev razmerja med Japonci in Angleži.

Turška vlada je poslala posebnega strokovnjaka v iraško pristanišče Basro ob Perzijskem zalivu, da bo poskrbel vse potrebno, da bo turški izvoz v Anglijo, Združene države, Indijo in na Japonsko šel čez to pristanišče. Ta ukrep je bil potreben zaradi tega, ker turška trgovina z Anglijo od začetka sedanje vojne vedno bolj narašča.

Predsedstvo italijanske fašistske zbornice je sklenilo postaviti pokojnemu maršalu Balbu lep spomenik v Rimu. Danes, na trideseti dan po maršalovi žalostni smrti, so bile po vsej Italiji spominske svečanosti.

Rimski »Popolo d'Italia« se priprava z london-skim listom »News Chronicle«, ki piše, da bi bilo treba proti Italiji začeti odločnejšo vojno, ker da so že dosedajni letalski napadi potrdili italijanske množice. Tako se bo vojna hitro zaključila in os Rim-Berlin bo počila v Italiji. Italijanski list na to pisanje odgovarja, da so Angleži na Alpah, v severni in vzhodni Afriki, na morju in zraku dobili otipljive dokaze za to, koliko je Italijanom do vojne. Novi dokazi bodo prišli v bližnjih tednih.

Angleška vlada uradno zanika vesti, da bi bil kancler Hitler poslal Anglijo novo mirovno ponudbo po švedskem kralju Gustavu. To bi bilo potem takem tretja nemška mirovna ponudba.

Ob vzhodni angleški obali so bili zaradi nemških letalskih napadov izdani novi varnostni ukrepi. V pasu, širokem osem kilometrov, bo od slej ustavljen ves promet od sedmih zvečer pa do sončnega vzhoda.

Silna vročina v Združenih državah še vedno traja. V sedmih dneh je od sončarice in od srčne kapi zaradi vročine umrlo 2530 ljudi.

Norveški kralj Haakon se je s svojo vlado in prestolonaslednikom udeležil slovesne službe božje v Londonu. Služba božja je bila namenjena molitvam za zmago Anglije.

Še vsaj 20.000 Italijanov je zaprtih po raznih koncentracijskih taboriščih v Franciji, poročajo italijanski listi. Usoda teh jetnikov je neznana.

Francoska vlada je sklenila uradno protestirati pri angleški vladi, ker so angleška letala metala na francosko ozemlje letake, žaljive za sedanjo francosko vlado.

Neka nemška podmornica je v kratkem času potopila za 48.000 ton angleških ladij, med njimi 18.000 tonsko pomožno križarko, pravi nemško uradno poročilo.

Rusko-finska trgovinska pogajanja se ugodno razvijajo in je v kratkem pričakovati nove pogodbe.

Lord Beaverbrook, angleški minister za letalsko proizvodnjo, je objavil, da je angleško ljudstvo zbralo zadnje tedne dva milijona funtov šterlingov za nakup letal različnih tipov.

Iz Zeneve poročajo, da nova francoska vlada proučuje zakon za obvezno delo.

Ministri in tuji diplomati na Bledu

Bled, 28. julija.

Poleg novih turistov, ki so prišli na Bled, je prispelo tudi več politikov in diplomatov.

Z večerajšnjim brzim vlakom se je pripeljal na Bled predsednik vlade Dragiša Cvetković. Tudi minister za telesno vzgojo je prispel na Bled in se nastanil v hotelu Toplice. Obiskal je predsednika vlade in se z njim delj časa razgovarjal. V hotelu Toplice se je nastanil tudi minister na razpoloženju Cejović. Na Bled sta prispela tudi dr. Danilo Gregorič, direktor »Vreme«, in Miloš Crnjanski, tiskovni ataše pri jugoslovanskem poslanstvu v Rimu.

Od tujih diplomatov so prišli na Bled francoski poslanik v Belgradu Brugère v spremstvu francoskega poslanika v Budimpešti Peureta, ki sta se nastanila v hotelu Toplice. Stalno hodita skupaj in delata izlete. Na Bled je prispel tudi prvi svetnik ameriškega poslanstva v Budimpešti Scott in je gost ameriškega poslanika iz Belgrada, ki se mudi že delj časa na Bledu.

Občni zbor Jugorasa

Belgrad, 28. jul. m. V dvorani Delavske zbornice je bil občni zbor glavnega odbora Jugorasa, kateri so prisostvovali vsi člani izvršnega in glavnega odbora, razen štirih, ki so bili zadržani. Zborovanje je vodil namestnik predsednika Ljubomir Mitič, ki je takoj v začetku prečital pismo predsednika glavnega odbora Cvetkoviča, v katerem predsednik želi uspešno delo in obenem naroča, naj se izvršni odbor spopolni s Todorom Bojadjem, uslužbencem belgrajske občine in predsednikom Delavske zbornice, Milojem Kaljevičem, referentom belgrajske Delavske zbornice, in Rankom Milutovcem, urednikom »Jugoslovenskega radnika«, a glavni odbor naj se spopolni z Vejsilom Koričem iz Sarajeva in Milutinom Ilićem iz Kruševca. Potem je predsednik Mitič podal obširen referat o notranji in zunanji politični situaciji, nato so pa poslali pozdravno brzojavko predsedniku Cvetkoviču.

**Naročajte in širite
Slovenski dom!**

Predsednik romunske vlade in zunanji minister na poti iz Italije skozi Ljubljano

Ljubljana, 28. julija. Danes ob 10.40 sta potovala skozi Ljubljano s posebnim vlakom predsednik romunske vlade Gurgutu in zunanji minister Manolescu, ki se vračata iz Rima v Bukarešto. V imenu predsednika vlade Dragiša Cvetkoviča in zunanjega ministra dr. Cincarja Markoviča je pozdravil romunske državne in ljubljanske železniški postaji podban dr. Stanko Majcen z upravnikom ljubljanske policije Hacinom in tajnikom banske uprave. Romunska državna sta se zahvalila za to pozornost predsednika kralj. vlade

Dragiša Cvetkoviča in zunanjega ministra Cincarja Markoviča.

Ob 10.49 sta se romunska državnika odpravila s posebnim vlakom proti Zagrebu.

Rim, 28. julija. DNB: Snoči je bilo izdano naslednje poročilo: Duce je ob navzočnosti zunanjega ministra Ciana sprejel predsednika romunske vlade Gurgutua in zunanjega ministra Manolescu, s katerima je imel poldrugo uro dolg prijateljski razgovor.

Sovjetske pritožbe proti Romuniji zaradi preseljevanja Besarabcev

Moskva, 28. julija. Tass: Ker z romunske strani v posameznih primerih ni bila v celoti izvedena izselitev Besarabcev, t. j. njihov vrnitev v domovino, je generalni tajnik komisarijata za zunanje zadeve Saboljev, 13. t. m. izročil romunskemu poslaniku Davidescu vlogo, v kateri omenja posamezne primere, v katerih preselitev ni bila v celoti izvedena. V vlogi je bilo tudi omenjeno, da mora romunska vlada izdati potrebne ukrepe, ki bi preprečili, da se takšni primeri ne bi več ponovili.

Sovjetski poslanik v Bukarešti Lavrentijev je 15. t. m. izročil podobno vlogo romunskemu zuna-

njemu ministru Manolescu, ki je odgovoril, da bo romunska vlada to stvar razmotrila in dal tudi zagotovilo, da bodo izdani potrebni ukrepi, da Besarabci, ki se žele vrniti iz Romunije v Besarabijo, ne bi imeli prevelikih težav.

Zunanji minister Manolescu je 21. t. m. izročil Lavrentijevu odgovor, ki potrjuje dejstva, katere vsebuje sovjetska vloga, ter pripominja, da je romunska vlada uvedla preiskavo.

Po stanju, ki je bilo ugotovljeno do 26. t. m., se je do tega dne preselilo iz Romunije v Besarabijo 149.974 Besarabcev. Preseljevanje se nadaljuje.

Italijanska in nemška poročila o letalskih napadih na angleško brodogradnjo

Nekje v Italiji, 28. julija. Stefani: 49. italijansko uradno vojno poročilo pravi: Naša letala so bombardirala pomorsko oporišče v Aleksandriji. V Severni Afriki so se italijanski nastopi končali uspešno, zlasti na meji Cirenaike, kjer je bila britanskim oklopnim oddelkom prizadeta velika škoda. Zajeti so bili štiri oklopni avtomobili, ujetih pa več vojakov, med njimi tudi en častnik, poveljnik oddelka. Naša letala so izvedla uspešen napad v vzhodnem delu Sredozemskega morja na velike ladje britanskega brodogradnjo. V Vzhodni Afriki so se italijanske čete uspešno udeleževale proti močnejšemu sovražnemu oddelku pri Bumbadi. Italijanske čete so prešle v napad, prepodile sovražnika in mu prizadejale velike izgube.

Berlin, 28. julija. DNB: Nemško vrhovno poveljstvo poroča: Čeprav se dalje trajajo neugodne

vremenske razmere, se je nemškim letalcem kljub temu posrečilo potopiti v Rokavskem prelivu in ob vzhodni angleški obali eno pomožno 7000 tonsko križarko, dva rušilca in eno 5000 tonsko trgovsko ladjo. Razen tega so bombe zadele en rušilec, dve trgovski ladji in jih tako poškodovale, da jih je treba smatrati za izgubljene. Nemška letala so bombardirala pristanišče naprave v Swanseaju in več letališč v Cornwallu. Pri nočnih poletih britanskih letal nad severno Nemčijo je bilo vrženih nekaj bomb, ki pa niso naredile nobene škode. Nad Rokavskim prelivom je bilo sestreljenih 5 britanskih letal. Dve nemški letali sta izginili. Eno nemško neoboroženo vodno letalo, ki je bilo zaznamovano z rdečim križem, je bilo sestreljeno, ko je poskušalo rešiti posadko nekega drugega sestreljenega letala.

Admiral Kuznjecov je govoril tudi o okrepitevi pomorskega letalskega brodogradnjo, ki je dodeljeno v službo vojne mornarice. Nagla okrepitev sovjetske mornarice zahteva čimprej, a kljub temu temeljito šolo pomorskega častniškega naraščanja. Na srednjih solah v sedmih večjih ruskih mestih so bili ustanovljeni posebni pripravljalnici tečaj za mladeniče, ki bi želeli stopiti v pomorsko vojno akademijo.

Angleški protesti pri romunski vladi

London, 28. julija. o. Diplomatski urednik agencija Reuter poroča: S pristojnega mesta se je zvedelo, da je britanska vlada poslala pritožbo romunski vladi zaradi zadnjih njenih ukrepov. Poročajo, da je ta pritožba bila danes izročena vladi v Bukarešti.

Za ojačenje sovjetske vojne mornarice

Moskva, 28. julija. Tass: Vrhovni poveljnik rdečega brodogradnjo admiral Kuznjecov je imel govor, v katerem se je bavil z zadnjimi spremembami ob Črnem in Baltiskem morju. Dejal je med drugim, da so spremembe, ki so nastale ob Baltiskem morju, še prav posebno pomembne.

V nadaljnjih izjavah je admiral Kuznjecov poudaril med drugim tudi, da je sedanja vojna pokazala, kako zelo je potrebno najtesnejše sodelovanje med kopenskimi, pomorskimi in letalskimi silami. Zaradi tega je treba čimprej dovesti sovjetsko mornarico na stopnjo, ki bi odgovarjala sedanjemu stanju sovjetskih kopenskih in letalskih sil. Dejal je, da je sovjetska mornarica preteklo leto bila znatno okrepljena z novimi ladjami. Sovjetski pomorski načrt določa dalje znatno okrepitev sovjetskega brodogradnjo za prihodnje leto.

V št. Vidu je bila danes odprta VII. obrtniška razstava

Št. Vid, 28. julija.

Cepprav je zgodnje jutro kazalo, da bi utegnili preprečiti slovesnost odprtje VII. razstave, ki jo prireja neverjetno agilno in sposobno Društvo slovenskih obrtnikov v št. Vidu nad Ljubljano, se je vendar v zgodnjih dopoldanskih urah obrnilo vreme toliko na boljše, da je dež pojenjal in da se je slovesnost lahko opravila nemoteno. Vest o tem pomembnem dogodku se je naglo razširila po št. Vidu ter v krogih obrtnikov v Ljubljani in po bližnji okolici. Že davno pred 11. uro, ko je bilo slovesno odprtje VII. obrtniške razstave napovedano, se je pred meščansko šolo v št. Vidu zbrala velika množica, ki je nestrno pričakovala prihoda pokrovitelja razstave, bana dr. Marka Natlačenca. Ves št. Vid je bil okrašen z državnimi zastavami. Točno ob napovedanem času se je ban pripeljal pred razstavišče. Ko je izstopil, ga je najprej pozdravila v imenu šentivških najmlajših učenka V. razreda Rotar Danica, ki mu je tudi izročila krasen šopek. Bana je nato pozdravil šentivški župan Karel Erjavce, za njim predsednik krajevne organizacije JRZ Anton Briški, dalje predsednik Društva rokodelskih mojstrov in podpredsednik Zveze slovenskih obrtnikov v Ljubljani Jože Musar ter predsednik Društva slovenskih obrtnikov v št. Vidu n. Ljubljano Ivan Vrhovec. Predsednik Društva slovenskih obrtnikov v št. Vidu nad Ljubljano I. Vrhovec, ki načeluje že lepo vrsto let organizaciji, v kateri je vključenih 127 mojstrov-obrtnikov in ki je prav gotovo eden najagilnejših delavcev za propeh in napredek tega stanu, je imel na bana g. dr. M. Natlačenca naslednji nagovor:

Nagovor predsednika Vrhovca

V uvodu je predsednik Vrhovec predlagal vdanostne in pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. kralji. Vel. knezu namestniku Pavlu, ministrskemu predsedniku Dragiši Cvetkoviču, voditelju vseh Slovencev in ministru prosvete dr. A. Korošću, trgovinskemu ministru dr. Iv. Andrešu, ministru za zgradbe dr. Mihi Kreku in ministru za promet inž. Nikoli Besliču.

Nato pa je nadaljeval:

»Dovolite mi, da v imenu društva slovenskih obrtnikov v št. Vidu nad Ljubljano najtopleje pozdravljam vse, ki ste se v lepem številu zbrali, da z obrtniki proslavite dan otvoritve VII. obrtniške razstave.

V posebno čast si štejem, da morem pozdraviti v naši sredi najvišjega predstavnika dravske banovine, našega dobrotnika in pokrovitelja bana g. dr. Marka Natlačenca. Zelo me veseli, da morem pozdraviti med nami okrajnega načelnika g. Maršiča, g. Karla Erjavca, župana občine št. Vid, g. Simenca Ivana, I. podpredsednika ZSO, g. Antona Briškega, preds. krajevne organizacije JRZ, g. Rotta Gotharda, ravnatelja meščanske šole v št. Vidu, g. Hladnika Leopolda, upravitelja osnovne šole v št. Vidu, g. Kresala Pavla, tajnika ZSO, g. Goriška, starešino fin. kontrole v št. Vidu.

V dolžnost si štejem, da se v imenu društva prav iskreno zahvalim vsem, ki ste na kateri koli način pripomogli, da se je ta prireditel tako lepo izvršila. V prvi vrsti izrekam najiskrenejše zahvalo pokrovitelju te razstave g. banu dr. Marku Natlačenju, ki je blagohotno ustregel naši želji in prošnji ter letos že petič prevzel pokroviteljstvo naše razstave in s tem pokazal vso svojo simpatijo do šentivščanov, posebno pa do naš obrtnikov.

Pomočnikom in vajencem se zahvaljujem, da so s svojim lepim, skrbnim in smotnim delom pomagali mojstrom napraviti mojstrovine, ki jih bomo imeli priliko videti. Da je moja zahvala iskrena, naj vam bo dokaz nasproti stoječa kuhinja, ki je namenjena predvsem pomočnikom in vajencem.

Obrtniki vseh slojev smo se organizirali zato, da si skupno pridobimo pravice, ki nam po božjih in človeških postavah pripadajo, katere pa imajo danes v zakupu in trgujejo z njimi na obrtniški račun nekateri denarni mogotci, ki so do svojih položajev prišli v pretežni večini po obrtniških ramah. Od teh svojih pravic ne odstopimo.

Organizirali smo se zato, da si gospodarsko pomagamo, zato, da si ustvarimo boljše bodočnost, da dobimo dovolj dela za sebe in svoje delavce, da bodo stalno zaposleni, kajti ni je težje stvari za obrtnika mojstra kot je ta, če mora zaradi pomanjkanja dela odstopiti delavca. Organizirali smo se končno zato, da se medsebojno izpolnjujemo in tekmujejo v kvalitetni izdelavi svojih proizvodov.

Razmere in čas nas bodo prisilile, da bomo morali misliti in to prav kmalu, na zidavo Obrtnega doma. V tem domu naj bi bila potem stalna razstava pohištva in kjer bi imeli pomočniki in vajenci svoje zatočišče, stanovanje in prehrano. To so dejstva, s katerimi moramo v bližnji bodočnosti računati, ako nam je v resnici za napredek kraja in če hočemo šentivško obrt in gospodarstvo obdržati na višini kakor je danes.

Res da bo treba za to precej denarnih žrtv, truda in skrbi, katerih se pa obrtnik ne straši. Naše geslo bodi: Vedno naprej, nikdar nazaj! Vse dotlej, da se bodo naše težnje in želje uresničile, v kar nam pomagaj Bog!

Po govoru predsednika Vrhovca je rakovniška godba odigrala državno himno.

Vidno razveseljen je nato ban dr. Marko Natlačen odgovoril na pozdrave z naslednjim tehtnim govorom:

Ban dr. Natlačen odpre razstavo

»Spoštovana gospoda!

Zopet — danes že petič — izpolnjujem prijetno nalogo, da odprem razstavo, ki jo prireja šentivški obrtniki. Vsaka dosedanjih šentivških razstav je pokazala toliko življenjske sile in toliko napredka, da pomenja novo, lepo in pomembno stopinjo v razvoju obrti v šentivški občini. Letošnja razstava, ki jo zdaj odpiramo, ima še posebno pomembnost z ozirom na razmere, v katerih živimo. Ves svet se danes maže in veliki svetovni dogodki, ki spreminjajo oblike zemlje, se vrste s čudovito naglico. Vojna vihra nas sicer neposredno ni zajela, a njene posledice tudi nam ne prizanašajo; vsak dan jih bolj živo občutimo. Nič ni čudnega, ako se v takih razmerah pojavlja tu in tam negotovost in neorientiranost, ako se polasta mnogim potrtost in zmedenost, ako zajame mnoge malodušnost in ako gine mnogokje veselje do dela. Vsi ti pojavi so z ozirom na razmere, v katerih živimo, naravni in razumljivi, toda zavedajmo se, da so taki pojavi za naše gospodarske in socialne razmere škodljivi in da jih moramo zaradi tega z vsemi sredstvi pobijati in odstranjevati. Lastna korist in korist narodne ter državne skupnosti nam narekuje, da pobijamo malodušnost, ki ubija naše tvorne sile, ter da krepiamo vero v samega sebe, vero v svojo lastno in svojo naroda bodočnost. Če kdaj, nam je danes treba prav posebno veselja do ustvarjajočega dela.

Danes, ko slave šentivški obrtniki zopet svoj praznik — praznik dela, naj vnovič poudarim s tega mesta važnost in vrednost dela. Delo ustvarja

novе vrednote in je najvažnejši vir vseh posvetnih dobrin; delo je vir napredka in blagostanja; delo je vir kulture in zdravja; delo človeka plemeniti in ustvarja značaje; delo daje našemu življenju smisel in je vir resničnega zadovoljstva in prave sreče; delo je največja dika človeka.

Tisočletja se že človeštvo peha za zlatom, v katerem vidi izvor najpopolnejše sreče. Lahko se zgodi, da izgubi zlato več ali manj svojo vrednost, delo pa bo svojo vrednost ohranilo — v vseh časih in vsakih razmerah.

Šentivški obrtniki, ki so kljub vsem neveselostim sedanjega časa tudi letos priredili to razstavo, so s tem dokazali, da jih sedanje težke razmere ne motijo in ne plašijo v njihovem delu.

S tega stališča je ta razstava veselo znamenje, znamenje zdravja, znamenje dobre volje, ki hoče kljub vsem težavam in oviram vztrajati in napredovati. Od srca želim, da bi temu lepemu vzgledu šentivških obrtnikov sledil ves naš narod z vztrajnim in smotnim delom.

Od srca čestitam prirediteljem in razstavljalcem, ki so na tej razstavi udeleženi, k lepim uspehom z iskreno željo, da bi vsakoletna šentivška razstava tudi v bodoče od leta do leta zaznamovala čim lepši napredek in da bo tako nudila čim več zdrave in koristne pobude za vsestranski napredek vsemu slovenskemu obrtništvu.

S tem proglasam, da je razstava odprta. Skozi spalir šolske mladine se je vsa družba odličnikov, častnikov in povabljenih gostov podala v razstavne prostore, kjer si je ogledala mojstrovine šentivških obrtnikov. Priznati je treba, da je sloves, ki se širi o izredni kvaliteti, zlasti šentivških mizarskih obrtniških izdelkov, popolnoma upravičen. Iz leta v leto so izdelki dovršeniji. Solidno, ceneno in s sijajnim estetskim okusom izdelane opreme za spalnice, jedilnice in družbene prostore, morajo tudi največjega izbirčnega privedi k obhodu. Zato ni prav nič čudno, če je povpraševanje po izdelkih šentivških obrtnikov stalno v porasti. Kvaliteta teh izdelkov si je znala pridobiti odjemalce ne samo v naši ožji domovini, temveč tudi po vsej Jugoslaviji ter izven njenih meja.

Bana je po razstavi vodil predsednik Društva slovenskih obrtnikov v št. Vidu nad Ljubljano, Vrhovec, z nekaterimi najdelavnejšimi in najbolj poučenimi odborniki, ki so razlagali strokovne podrobnosti o izdelavi razstavljenih predmetov.

Po ogledu je bilo v novi »Ljudski kuhinji«, ki jo je vzelo v najem Društvo slovenskih obrtnikov, z namenom, da bi povežalo pomočnike in vajence, ki so se vse doslej hranili po posameznih

gostilnah v št. Vidu, v čim lepšo skupnost, servirano kosilo. Društvo slovenskih obrtnikov, ki sicer ne razpolaga z velikimi materialnimi sredstvi, in ki je za organizacijo letošnje razstave vložilo trideset tisoč dinarjev, je vendar še našlo kredit 25.000 din, da je kot podjemalec prevzelo in prenovilo gostišče, v katerem se opolne in zvečer hrani šestdeset pomočnikov in vajencev. Prostor so prav pripravi, postali pa bodo še vabljivejši, ko bo društvo letošnjo zimo poskrbelo obrtnikom in vajencem za večerne ure razvedrilo v obliki družabnih iger, biljarda, šaha, domine in podobnega.

Zdravice za čim lepši napredek našega obrtnišstva

Po kosilu se je najprej dvignil predsednik g. Ivan Vrhovec, ki je v svojem temperamentalnem in tehtnem nagovoru opozoril na okoliščine, katere so bile društvu prisilile, da je izstopilo iz zbornice TOI. Z jednatimi pripombami je označil ravnanje nekaterih odgovornih, ki so bili prekoračili meje poverjenega jim delokroga. Izrazil je tudi željo, da bi bila v čim krajšem času ustanovljena samostojna Obrtniška zbornica, ki bi bila res v stanu odgovarjati potrebam obrtniškega stanu. Vse dotlej pa bodo šentivški obrtniki ostali izven vrhovnega foruma in bodo delali za napredek lastne organizacije po svoji uvidevnosti. Kritiziral je dalje tudi delo obrtnega nadaljevalnega šolsva, ki bi vajencem nudilo premalo izobrazbe, po drugi strani pa jemlje v zakup dragoceni delovni čas. Po navdušenem pritrjevanju in odobravanju, ki je sprejelo predsednikove besede, se je dvignil pokrovitelj razstave, ban dr. M. Natlačen, ki se je zahvalil za lep sprejem in s priznanjem podčrtal delo šentivških obrtnikov, pohvalil agilnost predsednika Vrhovca ter dal zašluti, da bo že v prav doglednem času prišlo do ustanovitve samostojne Obrtniške zbornice, ki bo ustregla potrebam in težnjam obrtniškega stanu. Omenil je tudi, da banovina daje velike dotacije za napredek obrtnega nadaljevalnega šolsva, in da bi bilo težje reči, da bi te dotacije v polni meri dosegle namen, kateremu veljajo. Z željo, da bi Društvo slovenskih obrtnikov v št. Vidu nad Ljubljano s svojo razstavo doživelo čim lepši moralni, kakor tudi gmotni uspeh ter da bi se mu posrečila zamisel izvedbe Obrtne zadruge, je zaključil svoj toast.

Na to izredno zanimivo razstavo, ki bo trajala do 18. avgusta, opozarjamo vse naše naročnike in bralce.

Romantična zgodba o mali Darinki

Ljubljana, 28. julija.

Boječ in neodločno je stala pred vrati, nad katerimi se je v luči blestel napis: gostilna. V roki je stiskala šopek nageljnov. Vrata gostilniške sobe so se večkrat odprla in dekletu je udaril v nos zoprn duh po cigaretnem dimu, iz kuhinje pa je zadilsko po pečenki in golažu. Bila je lačna in ta duh jo je prijetno pošegetal po nosu in po grlu, tako da se lačni železod ni mogel potuhiniti. Danes je tretjič, ko gre prodajati rože. Ne hodi rada, toda mati jo je naglala, in če hoče jesti, jo mora ubogati. Deset let ji je, in ko ji je mati prvič rekla, da naj gre, se je v njej uprla. Ni točno vedela zakaj, toda podzvestno je čutila, da to prodajanje po gostilnah ni delo, ki bi ga človek z veseljem opravljal. Spomnila se je začudnih obrazov, ki so jih kazali gostje, čutila je njihove radovedne in pomilovalne poglede. Snoči ji je nekdo rekel: »Reči svoji materi, da je zate bolje, če ostaneš doma.« Drugi zopet: »Hm, nekam mlada si še! Kaj nimaš nobenega boljšega dela?« Nerodno ji je bilo in sram ter je hitro odšla.

Spomnila se je lepših let, ki jih je preživela v nekem dobrodušnem zavodu, kjer je bilo lepo in se ji je dobro godilo. Bila je nezakonski otrok matere, katere največji greh ni bilo nezakonsko. Lahko bi se bila preživljala s poštenim delom, toda bolj ji je godilo lahkomišelnemu življenju. Nezakonski oče se je je branil, otroka pa je hotel vzeti k sebi, toda mati ga ni hotela dati. Oče je živel v tujini in pošiljal materi vsak mesec denar za otroka. Dekletke ni moglo razumeti vsega, kar se je godilo na stanovanju matere, kamor so hodili razni moški in ženske. Z otroško naivnostjo je pripovedovala sosedom, kakšni ljudje hodijo k njim, kako malo prostora imajo in da jih večkrat spi po več skupaj.

Ljudje, ki so to gledali in poslušali, so vedeli, da se bo dekle izgubilo, če ji ne bo nihče pomagal in se zanj zavzel ter jo potegnil iz te mlake.

Po ljudih je zvedel za to Kolodvorski misijon, ki se je za dekleto zavzel. Dajali so ji jesti, jo oblekli in lepo skrbeli zanj. Postajala je vedno bolj zaupljiva, in počasi so vedeli vse, kako je doma. Rada se je oglašala pri njih in se jih je tako navadila, da je ostala pri njih po ves dan. Ko je oče spet poslal denar, je dekle prineslo njegov naslov. Pisali so mu, kako je z dekletom in ga prosili, naj odpíše, ali bi hotel dekle vzeti k sebi. Mislili so, da ne bo odgovorila, ali pa, da bo prišel bogve kdaj. Toda glej! Ze po nekaj dneh je bil odgovor tu! Oče je pisal, da bi dekle takoj vzela k sebi, če bi ga mati hotela dati. Prosil jih je, naj poskrbijo, da bi se vse uredilo. Povabili so mater na razgovor in bila je zadovoljna, če bi oče otroka vzel k sebi. Sporočili so mu. Takoj je odpisal, da pride v sredo, četrtek ali petek.

Dekle so lepo pripravili na prihod očeta in mu rekli, naj ga lepo sprejme. Nekam čudno se ji je zdelo in nerodno ji je bilo, saj še nikdar ni videla svojega očeta. Objubila je, da bo tako stari. Minil je prvi dan, minil je drugi. Očeta ni bilo. Ze se je nagibal tretji h koncu, ko je vzečer potrkalo na vrata. Hitro je skočila kolodvorska pomočnica odpirati. Med vrati je stal moški in takoj je vedela, da je oče prišel. Peljala ga je v sobo, kjer ga je čakala hčerka. Malo čudno sta se pogledali, saj se še nista videla. Oče je bil silno vesel in dekle, ki je v začetku bilo bolj plašno, se je kmalu privadilo. Čebljala sta in govorila — oče je znal slovensko, ker je živel precej časa v Sloveniji — in hčerka je očetu kmalu našela kaj bi rada. Oče ji je objubil, da ji bo prihodnji dan kupil, kar bo želela.

Drugi dan sta odšla v mesto, kjer ji je oče nakupil obleke, igrač, in kar si je pozežala. Bila je zanj velika sreča, ker ima takega očeta, ki ji lahko vse kupi. Kar verjeti ni mogla, da je res tako. Vedno in vedno ga je spraševala: »Ali si res ti moj oče?« Ali boš sedaj ostal pri meni in me ne boš več pustil, da bom lačna?« Pripovedoval ji je, kam bosta šla in kako je na njegovem domu. Doma jo komaj čaka nova mamica, ki bo lepo skrbela zanj. Spraševala ga je, ali ima kaj sestrice ali bratov doma, in oče ji je odgovarjal, da ne. Sama da bo, in da bo hodila v šolo.

V dveh dneh je bilo vse urejeno. Na konzu-

latu so rekli, da bo težko, ker da je vojna, toda ko so zvedeli, kako je in da bo deklica odšla z očetom v domovino, je bilo takoj vse urejeno. Lepo sta se poslovila od prijaznih in dobrih ljudi ter odšla na Češko.

Kmalu je priromalo na Kolodvorski misijon belo pisemce, napisano z drobnim pisavo. Pisala ga je mala Darinka. Pisala je, da se dostikrat spominja prijaznih gospodič, in da ji je dobro. Oče da ima veliko in lepo hišo, in z novo mamico, ki je dobra, se sprehajata po vrtu. Časa da ima malo, ker se mora pridno učiti, da bo dohitela, kar je zamudila. Oče da ji je najel učitelja in sedaj se pridno uči. Pisala je tudi, da je bil pri njih neki slovenski učitelj in da ga je bila silno vesela.

Za tem prvim pismom je prilažalo še drugo in tretje in pravijo, da bodo še. Tako je čudno naključje, kakor v pravljici, mali Darinki pomagalo, da je našla svojega očeta in stopila na lepšo in veselejšo pot.

Ljubljana od sobote čez nedeljo

Dolgo se je pripravljalo k dežju, pa ga ni hotelo biti. Se je že odhod vzel kakšen svojeglav veter, ki je razgnal oblake. Zjutraj je bilo nebo temno, mračno, nič dobrega ni obetalo. Ljudje, ki so odhajali na dnevno delo, so jemali s seboj dežnike, da jih ne bi presenetil dež. Opoldne pa so se vračali na domove in niso vedeli, ali bi se jezili ali smejali, ko so v najlepšem sončnem vremenu strašili po ulicah z dežniki. Vsek dan se je ponavljala ista pesem: zjutraj grdo, opoldne pa že jasno. Toda predsončnim se je vreme se splašalo. Ponoči je bil prvi naliv, ki mu je opoldne sledil hud pljusk. Popoldne je bilo nato mirno, pa menda le zato, da bi si neurne sile zbrale zadosti moči za noč, ki je bila temna in pust; ogromne količine dežja so se zlile nad mesto. Marsikdo, ki je še večerj dopoldne računal na lep nedeljski izlet ali na turo, je moral ostati doma. Dopoldne si še tisti vnetiži, ki so sicer vsako nedeljo na Smar-ni gori ali na kakšnem drugem griču, niso upali nikamor. In tudi popoldne je le malokdo krenil iz Ljubljane. S kolanjem seveda danes ni bilo nič. Ljudje so si čas krajšali kakor so vedeli in znali. Mesto pa kljub temu, da vreme ni ugnatilo ljudi izvabiti v prirodo, ni bilo nič bogve kako razgibano.

Predrzni tatovi na Resljevi cesti

Na Resljevi cesti št. 31, tam, kjer je garaža ljubljanske železniške direkcije, so predrzni tatovi napravili vlom, pri katerem so razbili šipe na garaži, zlezli noter ter odnesli s seboj mehaniko orodje, ki ga rabi šofer direkcijskega avtomobila. Pravi tiči so morali biti ti možaki, kajti vlom so izvedli zelo spretno. Lažni pa prav gotovo niso bili, kajti v neposredni bližini garaže so ute, v katerih so kokiši in zajel. Tam pa niso nič poskušali. Ljubljanska policija je vso zadevo že vzela v roke ter je upati, da bodo predrzni prijatelji tuje lastnine prav kmalu prišli pravici v roke ter dobili zasluženo kazen.

Z reševalne postaje

Reševalci so bili danes priče razburljivega prizora, o katerem poročamo na drugem mestu. Nedelja je bila danes v pogledu dela mnogo razgibanejša kakor drugekrat. Ves dan so pridno vozili bolnike, ki jih je nenadoma napadla bolezen, tako da niti nedeljo niso mogli prestati doma. Razen nenavadnega dogodka, pri katerem so je pokazal grd značaj delavca Zagarja, ki je nadlegoval vse pasante ter se v svoji objestnosti spravil nad nekoga pohabljenega zidarkega delavca, so na reševalni postaji zabeležili le še en sam izreden primer. Zvečer so bili reševalci telefonično poklicani na Brezovico, kjer so je dogodil neroden karambol. Nekaj motorist je menda tam povozil nekoga pešca. Ob uri, ko to pišemo, pa o tem dogodku na reševalni postaji še niso dobili podrobnosti.

V Ljubljani bo ustanovljena posojilnica Kmečke zveze

Ljubljana, 28. julija.

S 1. avgustom t. l. začne poslovati nova kmečki denarni zavod — »Posojilnica Kmečke zveze v Ljubljani, združga z neomejenim jamstvom.«

Njen lokal se nahaja na Tyrševi (Dunajski) cesti 38, prtiličje, v palači Zadruga zveze. Poslovala bo vsak delavnik od 8 do 12.

Ko obveščamo javnost o ustanovitvi »Posojilnice Kmečke zveze«, pod katero je razumeti tudi hranilnico, moramo v kratkem pojasniti razloge, ki so privedli do ustanovitve tega denarnega zavoda in naloge, ki naj bi jih opravljal po zamislih ustanoviteljev.

Kmetje na splošno nimajo denarja. Vendar je mnogo tudi takih kmečkih ljudi, ki znajo ob varčnem gospodarjenju prihraniti kakšen znesek za slabe čase. Opaziti pa je, da v mnogih primerih kmečki ljudje svojih prihrankov ne vlagajo v domače kmečke hranilnice, temveč jih nosijo v mesto, v nekmečke denarne zavode. Vzroki za takšno postopanje so različni: nezaupanje, višje obresti, skrivanje denarja pred ljudmi v domačem kraju itd.

Kakor je tako ravnanje po oni strani sicer razumljivo, so vendar njegove posledice škodljive za ves kmečki stan. Denar, ki je vložen v nekmečke zavode, služi v oploditev in okrepitev nekmečkega gospodarskega življenja, kmet sam pa dobi pri takih zavodih kredite le težko in ob težkih pogojih.

Vodilni možje slovenskega kmečkega gibanja so z ustanovitvijo novega, kmečkega denarnega zavoda omogočili, da bodo kmetje odslej lahko svoj denar vlagali tudi v mesto, pri lastnem kmečkem zavodu, ki bo pod vodstvom najuglednejših kmečkih gospodarjev iz vseh delov Slovenije nudil popolno varnost vlog in jamstvo, da bo naloženi denar uporabljen v okrepitev kmečkega gospodarskega življenja. Pri tem pa je poudariti, da novi denarni zavod ne bo škodoval domačim »rajažnovkam«; njegovi ustanovitelji so namreč naglasili načelo: »Kmečki denar v kmečke denarne zavode!« Svoje podedelške hranilnice varujemo kot punčico svojega očesa. V »Posojilnico Kmečke zveze« naj se steka le oni denar, ki ga iz kmetnega koli razloga ne morejo zajeti naše »rajažnovke«!

Upoštevač ta načela in gori razloženo potrebo, začenja »Posojilnica Kmečke zveze« svoje delo in se obrača na vse kmečke ljudi s pozivom, naj ne gredo mimo nje.

Pristojbino za brzojavke

so se podražile

Belgrad, 28. julija. j. Poštno ministrstvo je s 1. avgustom povišalo pristojbino za brzojavke v notranjem prometu. Tako velja odelej za vsako navadno brzojavko beseda 1 dinar, najmanjši znesek za brzojavko pa znaša 10 din. Pristojbina za nužno brzojavko je dvojna, in sicer od besede 2 din, najmanjši znesek pa 20 din. Novinarske navadne brzojavke so za 50% cenejše kakor ostale.

Za odgovor je treba plačati besedo po dinarju, najmanjši znesek pa je 10 din. Za nujni odgovor besedo po 2 din, najmanjši znesek pa 20 din. Za izročitev in dostavo brzojavke po telefonu znaša pristojbina 2 din pri brzojavki do 20 besed, za vsakehi nadaljnji 10 besed pa po 1 din. Za dostavo brzojavke podnevi znaša pristojbina za vsak začetni kilometer 10 din, ponoči pa 20 din. Za uporabo skrajšanega naslova pri brzojavki znaša pristojbina letno 300 din. Za pravico izročati brzojavke na račun depozita znaša pristojbina 200 din letno ali 5% od vsote, ki se porabi mesečno. Za kreditiranje brzojavnih pristojbin je treba plačati letno 50 din. Za poročila o bormih tečajih in o vremenskih napovedih 200 din.

Korajžo je razkazoval

Ljubljana, 28. julija.

Korajža je lepa in uvaževana čednost, posebno danes, ko svet od korajže živi. Toda ta le mož si je izbral človeka, ki ni bil nič kaj primeren, da bi na njem razkazoval to silno čednost.

Mož je drugače menda spodoben človek, le kadar ga zvrne kozarec, tedaj začuti v sebi silno moč kakor Peter Klepec. Pa korajžen postane, od sile korajžen, tako da bi se sto privezanih ne ustrašili. Nekaj časa je klobučkal po mestu, potem pa so ga coprnice zanesle pred Mestni dom. Grdo je gledal, z zobmi je škripal in da bi videli, da je zares korajžen, se je zaradi lepšega še pridružil. Vidite, to so vse elementi korajže. Gledal je okoli sebe, kje bi dobil kaj za pod zob korajže. Pred hišo so sedeli reševalci in čakali, da jih kdo pokliče. Prišel je do njih, pa se jih ni ustrašil. »Kdo se gre metat za mano? Tako ga bom zabrusil, da se bo šele v Ameriki ustavil.« Kajne, zapeljiva misel. Lepo bi bilo, če bi se v takih časih človek zares v Ameriki znašel. Reševalci so se ga ustrašili. Eden od njih je stopil k njemu in rekel: »Silen mož ste in tudi pod kapo ga imate. Bojimo se vas. Pa tudi časa nimamo, da bi se metali z vami. Bo treba že koga drugega poiskati.« Silno mu je bilo všeč tako priznanje. Kar pošegetalo ga je po grlu.

Proti Streljski ulici sta šla ta čas neki starejši moški v spremstvu mlajšega, ki se je opiral na palico. Silnežu se je zdelo, da je ta, ki hodi ob palici, ravno primeren za korajžo. Nahrull ga je in se zagnal vanj. Ta se je otepal, kakor je vedel in znal, pa je kaj slabo kazalo. Ravno tedaj pa je pripeljal Kraljičev avtobus. Ko je pripeljal mimo teh, ki so se prepirali, je zagnal Peter Klepec Jožeta Kneja v avtobus, tako da je priletel z glavo v hladilnik. Šofer je na mestu ustavil in tako preprečil hujsko nesrečo. Udarce je bil tako hud, da se je delavec Kne onesvestil. Hudega možakarja so potem prišli v roke reševalci in ga odvedli na reševalno postajo ter poklicali stražnika. Mož je bil naenkrat trezen in je pokazal velik smisel za korupcijo. »Kar spustite me,« je rekel, »tam skozi zadnja vrata, saj ne bo nihče videl.« Toda reševalci so ga pridržali, da je prišel stražnik na ogledel na stražnico, kjer mu bodo pregledali za vodoče vsako veselje, da bi se razkazoval korajžo.

Hudi mož je tudi na stražnici še kar naprej razgrajal in so ga morali zvezati. Ugotovili so, da se piše Zagar Jože in je tudi delavec. Grozil je, da se bo obesil, kar pa sveda mu niso verjeli. Delavca Kneja so reševalci odpeljali v bolnišnico in ima najbrž pretresene možgane. Korajžnemu možakarju pa naj le dobro navijejo uro. Kazalo bi, da bi se takega človeka, ki že skozi ročce gleda, že prej prišlo in ga spravilo, kamor spada, ker sicer zaradi njegove neumne prešernosti lahko postane kdo nesrečen, kakor nam kaže ta primer.

Od tu in tam

Jugoslovanska trgovinska delegacija se že štiri dni mudi v Berlinu in se pogaja za ureditev blagovnega in plačilnega prometa med našo državo ter tistimi državami, ki jih je Nemčija med vojno zasedla. V prvi vrsti si hoče Nemčija zagotoviti redne kontingente žita in kovin iz naše države, poleg tega pa tudi vse tiste količine blaga, katere je naša država prodajala v države, katere ima danes zasedene Nemčija. Zito in rude predstavljajo glavno vprašanje pogajanj. Tako želi Nemčija, da se njeje zagotove količine blaga, ki jih je na primer naša vlada obljubila Franciji s trgovinsko pogodbo. Prav tako želi, da se ji pošlje 3500 vagonov žita kot zaostanek, za naprej pa si hoče zagotoviti še 10.000 vagonov pšenice, 10 tisoč vagonov koruze in 10.000 vagonov koruze ali pšenice. Podobne predloge, ki se tičejo žita in rude, je stavila naši vladi tudi Italija. Ni pa verjetno, da bi mogla naša država v celoti ugoditi tem željam, zlasti glede žita, kajti letošnja naša žetev je za toliko slabša, da bo komaj pokrila domače potrebe. Res pa je, da je v naši državi še nekaj tisoč vagonov žita v zalogi od lanske žetve.

O izvozu živilske hrane v tujino so se pred nekaj dnevi posvetovali v ravnanstvu za prehrano zastopniki pristojnih ministrstev in zastopniki zasebnih organizacij. Iz poročil, ki so jih strokovnjaki podali, sledi, da je pri nas doma premalo živilske hrane in da bo morala vlada posvetiti posebno pozornost temu vprašanju, da bo doma zadostila vsem potrebam v tem pogledu. Vsi udeleženci konferenice so se strinjali v tem, da ne sme naša vlada dovoliti izvoza nobene vrste živilske hrane, da ne bi nastalo doma potem pomankanje.

Kakor je bila pred nekaj dnevi objavljena uredba, ki določa najvišje cene za drva, tako pripravljajo v uradu za nadzorstvo nad cenami v Belgradu tudi uredbu za določitev najvišjih prodajnih cen premoga. Strokovnjaki proučavajo sedaj stroške proizvodnje v premogarski industriji, nakar bodo stavili svoj predlog trgovinskemu ministru. Nova uredba o maksimiranih cenah naj bi preprečila tudi pri premožu spekulacijo in navijanje cen.

Za pet let je banska uprava donavske banovine prepovedala lov na srne na ozemlju banovine. Lovska društva, ki so tak predlog stavila oblasti, so mnenja, da je bila letošnja zima tako huda in ostra in da so tudi poplave delno krive, da se plemenita divjačina ni tako razmnožila kakor običajno. Da bi preprečila iztreljenje, je banska uprava izdala prepoved lova na srne do konca leta 1944. Oblast bo dovoljevala le nekatere izjeme, vendar je treba v vsakem takem primeru vložiti obrazloženo prošnjo oblasti.

Zagrebaška občina je dobila vendarle svoj letni proračun v znesku nekaj manj kakor 150 milijonov dinarjev, ne vstevši preračune mestnih podjetij, ki so tudi precej visoki. Na večerajšnji seji mestnega sveta je župan Starčević orisal stanje na občini v trenutku, ko je nova uprava prevzela posle. Blagajne so bile prazne, občina oremenjena z velikanskimi dolgi, potrebe občine pa velike. Navzlic temu je župan predložil proračun, ki je manjši kakor lanski. Občina ima dolga za skoraj 182 milijonov dinarjev. Posebno poglavje tvorijo mestna podjetja, za katera pravi župan, da so bila pod slabim vodstvom. Tako ima samo električna centrala dolga za 23 milijonov dinarjev. Končno je občinski odbor soglasno sprejel predloženi proračun brez pripomb.

Zagrebaška občina je sklenila odstraniti z vseh ulic in trgov javne električne ure. Meščani so se temu sklepu občine silno začudili. Župan Starčević pa je takole utemeljil sklep občine: Zadnja leta so bile električne ure stalno pokvarjene. Neprestano je občina plačevala stroške za popravila. Nazadnje pa se je pokazalo za potrebno, da vse ure temeljito popravijo. To bi občino veljalo celih 700.000 din, vzdrževanje pa bi veljalo letno po 40.000 din. Ker pa občina zaradi drugih važnejših nalog ne more mirno prenesti tolikšnega izdatka, je bilo odločeno, da se ure odstranijo in da se na javni dražbi prodajo trgovskim trgovcem za reklamne namene.

Strasna nesreča se je dogodila v premo-govnem rudniku v Aleksincu v Srbiji. V oknu »sv. Aleksander« se je nenadoma vnel plin metan. V tem oknu je delalo 50 rudarjev. Ogenj se je s strahovitostjo naglo širil. Reševalna dela so se hitro začela. Večini delavcev se je posrečilo rešiti se, za 11 je pa gotovo, da so se zadušili s plinom. Deset rudarjev je tudi lažje in težje poškodovanih. Posebna komisija je takoj začela preiskovati vzroke nesreče, kajti dogodilo se je preiskrivo, da se je v tem rudniku pojavil plin metan. Med ponesrečenimi rudarji se nahaja tudi en Slovenec.

Greh nad vse »požrtvovalnega« športnika Mihajla Seleja v Subotici prihajajoč polagoma na dan. Pred nekaj tedni so prijeli Seleja zaradi suma, da je prodajal zasebnikom državno imovino, namreč razne vrste les in gradbeni material. Mož je bil železniški uradnik in je igral med športniki krogi veliko vlogo. Ko so mu prišli na sled, je mož stalno zatrdel, da je vse prodano blago porabil za svoj športni klub, ki je gradil športni stadion. Spočetka so mu vse verjeli, ko so pa odkrili, da je Selej prodal tudi 16 vagonov državnega premoga, se je njegov zagovor takoj podrl. Selej se je mislil izmazati na ta način, da je ponudil veliko kavejco in svojo hišo, toda preiskovalni sodnik ga ni izpustil.

Med tri avtomobile je padla, pa si je zlomila le nogo. To srečo v nesreči je doživela delavka Milka Hesel iz Zumanja. Šla je po cesti proti letališču, ko jo je iz zamišljenosti zbudilo trobljenje avtomobilov. Ženska se je naglo okrenila in zapazila, da ji od obeh strani prihajajo trije avtomobili nasproti. Zmudena se ni vedela kam obrniti, tedaj pa je že en avtomobil pridrvel in jo podrl. Ženska si je pri padcu zlomila nogo. Hip nato pa sta pridrvela tudi ostala dva avtomobila in se zaletela z vso močjo v prvega. Sreča pa je hotela, da so se vozila precej poškodovala, medtem ko se soferjem ni zgodilo nič hudega, niti se ni na tleh ležalo ponesrečenico dogodilo še kaj hujšega.

Svojemu tovarišu je odsek glavo pastir Milan Prodanovič, star 18 let. S tovarišem Radom Vujovičem je pasel živino. Pa sta se sprla in se začela lašati. Jezen je 16letni Vujovič potegnil svoj nož in naskočil Milana. Toda ta je bil močnejši in okretnější ter je napadalca nož izvil, potem pa sam ves srdit napadel tovariša. Zasadil mu je nož v prsa, nato ga za zagrabil za lase in mu glavo odrezal. Ko je videl, da je žrtev mrtva, je izkopal jamo in truplo zakopal. Seveda so že nekaj ur po dogodku domači pogrešili Vujoviča in prijavili izginotje orožnikom. Ti so zverinskega pastirja vkleinili in zaprli.

Obisk v Invalidskem domu v Dolenjskih Toplicah

Okrog desetih dopoldne sem obiskal Invalidski dom. To je dom, kjer stanujejo vojni invalidi, ki pridejo zdraviti sem svoje revmatične bolezni. Stoji na komaj vidno dvignjenem prostoru takoj ob Sušici. Čim se človek približa lepi, belo preplešani enonadstropni stavbi, ga že z vrta pozdravijo rdeče rože, ki pokrivajo s svojimi gostimi cvetovi vse gredice. Na steni se blišči s kovinaste table napis: Invalidski dom. Kot vila kakega bogataša stoji ta dom na prostornem vrtu; nekoč je bil last grofa Auersperga, ki ga je še pred zadnjo svetovno vojno poklonil državi. Po vojni ga je prevzela naša država, zdaj pa služi onim, ki so pomagali ustvarjati našo domovino. Na prostranem vrtu stoji: spredaj so rože, na levi je lepo in skrbno obdelan zelenjadni vrt, v katerem raste najpotrebnejše solivje in zelenjava. Na desni strani zadaj so drvarnice in lope za razne stvari, ki jih je treba spraviti čez zimo. Zadaj pa leži prostrano dvorišče, prav za prav majhen park; na njem se košatijo široke lipe z gostimi vejami, med katerimi kraljujejo hišice za naše drobne pevce. Pod lipami, ki jih je kar cela vrsta, je zemlja pokrita z drobnim, belim peskom, po katerem ob lepih dneh drse koraki invalidov. Nekaj miz in klopi je postavljenih tamkaj, da morejo ob vročih dneh v senci in hladu lip ležati sestre postrežni in gostom. Popoldne pa se možaki spravijo k mizim v gručah in kartajo. No ja, saj se včasih malo tudi pokrega med seboj, če kateri pogoljufa ali preveč prišepetava. Seveda, brez tega ne gre, ker se najdejo med njimi z zelo nemirno žilico, ki noče in noče mirovati. Pa spet pozabijo na vse take male spore, ko sedejo k polnim krožnikom. — Tudi tako imenovano rusko keglišče je sredi tega parka. Se tam se včasih poskusijo.

Upravitelj doma g. Adamič, ki se vsestransko trudi, da bi bilo za invalide za časa njihovega zdravljenja kolikor mogoče dobro preskrbljeno, me je vodil čez široki hodnik v prvo nadstropje.

»Prav v najlepšem času ste prišli. Pred nekaj minutami so se vsi vrnili iz kopeli in zdaj počivajo,« je dejal, ko je odpiral vrata v prvo sobo. Res, vsi so mirno in v popolni tišini ležali v posteljah. Nekateri so celo v prijetni toploti zadremali, drugi so si brisali debele kaplje ali celo cele curke znoja s čela. Čudil sem se grobni tišini; nobeden ni spregovoril niti besedice.

Gospod upravitelj mi je pojasnil, da so zbrani tudi od vseh strani naše ljube Slovenije, s skrajnega vzhoda v Prekmurju pa z zapada od italijanske meje. V kolu mi je pokazal moža, mogočne postave in zagorelih lic, ki govori večinoma madžarsko — saj je s skrajne meje v Prekmurju — slovensko le bolj slabo. Še dva moža sta od tam in li trije se držijo vedno skupaj.

Vse sobe sva pregledala — so namreč štiri — in v vsaki je bila ista slika: mir in tišina. V zadnji sem videl tudi reveža, ki je slep na obe oči. Povedal mi je, da mu je požrl vid strupeni plin na italijanski fronti. Učinek pa je bil tako grozen, da so mu morali odstraniti obe oči in ima zdaj prazni očesni jamec; le temna očala zakrivajo krvave vdolbine. Ta in še nek drug imata seboj tudi vsak svojega spremljevalca, ki ju vodita v kopeli in nazaj ter na sprehode, ker vedno ne more nihče ležati ali sedeti. — Spet nekdo drugi nima nog. Lešeno

namodelilo so mu dali, da znjimi štorčja in zabija po kameniti cesti. Spet tretji so bil težko ranjeni: cele bragotine se jim še poznajo. Nekateri je zvil revmatizem in jim zgrbančil telo. Kar koli hočete, vse lahko vidite; vse mogoče posledice z bojnih poljan.

Kljub vsej veliki nadlogi, ki jih muči in ki so ji zapisani do smrti, pa se oglašajo pri njih še vedno prijetne ure. Človek bi na prvi pogled mislil, da je ves dan v domu tako tiho in mrtvo. Pa ni tako. Kolikokrat jih vidiš prav veselih lic na izprehodu, v živahni debati v gručah, pri kartah, najlepše pa je takrat, ko se spravijo skupaj pevci in zapojejo lepe slovenske pesmi. Človeka kar prevzame, ko vidi, da ti revčki, ki jim je življenje le še velika muka, morejo mehko in lepo zapeti pesmico. Štem si lajšajo težke ure in pozabljajo na neprijetno preteklost.

V domu vladata red in snaga. Na steni hodnika v prvem nadstropju visi hišni red. Ta hodnik pa je širok in obokan kot kaka dvorana. V njem je obednica: po dolgem je vrsta miz, na obeh straneh stoli in tu se krepčajo, kadar jim vreme ne dopušta, da bi se spravili na vrt. Na tleh ni opaziti niti najmanjšega prahu; mize so pokrite z linolejem, da se dajo čedno umiti. V steni zadaj so pipe z dobro pitno vodo. — Hišni red predpisuje ob sedmih zjutraj vstajanje. Večina pa se te jutranje ure ne drži in vidimo jih, kako že precej pred šestimi korajajo v bližnji cerkev k maši. In to vsako jutro, v dežju in soncu. Marsikateri v teh težkih časih vzdihne k Bogu gorečo prošnjo, da bi mlajšemu rodu in sinovom bilo prihranjeno gorje, ki so ga morali sami prenesti. Ob sedmih je zajtrk, ob devetih kopanje, nato počitek. K temu se prav lepo prilže še malica, ki jo če sestre raznosijo kar po sobah. Po kosilu imajo dovolj časa za sprehode. Srečujemo jih po vsem parku s palicami v rokah ali pa se podajo tudi na kak kozarček vina, ki jim poživlja moči. Ob desetih zvečer v vsem domu zavladava spet tišina in takrat se vrata tudi zapro; kdor do te ure ni doma, ne more več noter.

Trenutno, to je letos že druga skupina, se zdravi 37 invalidov. Za temi pa bodo prišle še tri skupine, tako da bodo skoraj vsi zdravljenja potrebni prišli lahko na vrsto. Stroške krije Narodni invalidski fond v Belgradu, ki je letos dal primerno dotacijo, da vodstvo kljub narasli dragini življenjskim potrebščinam lahko dostojno poskrbi za prehrano. In res, vsi so zadovoljni in iz ust invalidov samih sem slišal pohvalne besede.

Gospodinjstvo vodijo zorno in vestno če sestre iz Slovenske Bistrice, katerim pa pri velikem delu pomagata še dva gospodinjstvi pomočnici. Vse je treba zaradi njihove požrtvovalnosti in materinske skrbnosti, s katero vršijo svoje delo, pohvaliti in jim iskreno čestitati!

Ko sem zapuščal dom in stopal čez vrt, me je čakal tamkaj eden izmed invalidov in mi dejal: »Pa ne smete misliti, da smo vsi žalostni in zagrenjeni. Včasih poltačimo vae nadloge, ki nas težijo, pa se zberemo in zapojemo. Če boste prišli zvečer kaj mamo, boste slišali!«

Res, v domu je ob gotovih urah dneva prav prijetno in živahno!

Maribor

Maribor, 28. julija.

ratinski prsti. V Jezdarski ulici je nekdo odnesel tovarnarju Otonu Erlihu, ko je bil na počitnicah, s podstrešja šest tridelnih žimastih madracov v vrednosti 6.000 din. Osumljeni sta dve osebi, ki sta bili tam zaposleni. — Vpokojenemu železničarju Petru Kosiju je bilo ukradeno iz njegovega stanovanja v Koseskega ulici 85 med tem, ko je bil z ženo na vrtu, listnica s 100 din ter srebrna ura. Tatvine so osumljeni trije fanti, ki so tam okoli beračili. — Tekstilnemu tehniku Fjavižu Ivanu je bilo iz veže na Koroški cesti 28 ukradeno 1000 din vredno zaklenjeno kolo.

4 stražniki so krotili pretepeče. V dalmatinski gostilni na Frankopanski cesti je prišlo do silovitega tepeža med pivci. Prišli so jih krotiti štiri stražniki, ki so bojevitve komaj ukrotili. Pet najhujših pretepačev so prijeli, ostali pa so pobegnili.

Nevaren božjasten napad. Na Koroški cesti je dobila napad padavice 65letna Terezija Voh s Pobrežja. Priletela je pri tem s tako silo na cestišče, da se je močno poškodovala na tilniku ter obležala nezavestna. Reševalci so jo zapeljali v bolnišnico.

Velik praznik magdalenske župnije. Mariborska župnija sv. Magdalene na desnem bregu Drave je proslavila danes svoj praznik — magdalensko nedeljo. Vsako leto praznujejo Magdalenci praznik svoje patronne z veliko slovesnostjo po staroslavni tradiciji, letos pa je bila magdalenska nedelja nekaj prav posebnega — kajti danes je bila pri sv. Magdaleni tudi nova maša. Vsa fara se je na dvojni veselji praznik pripeljala že ves pretekli teden. Pridne roke so pletle vence ter krasile cerkev in njeno okolico, ki je izgledala danes jutraj kakor brezov gozdič, tako je bila vsa okrašena z mladimi brezami, zasajenimi v zemljo. Proslava cerkvene patronne je bila s slovesno službo božjo in procesijo ob 9 dopoldne. Procesija je šla iz cerkve po bližnjih ulicah ter se je udeležilo izredno veliko število vernikov. V procesiji so šli tudi predstavniki mestne občine in oblasti, ki imajo na desnem bregu Drave svoj sedež. Ob 10 dopoldne se je praznoval nato še z večjo slovesnostjo in sijajem radostnih dogodkov nove maše. Magdalenci novomašnik je g. Franc Fekonja, sin kazniškega paznika ter je rodom iz Gor. Radgona, odraščal pa je v Mariboru, kjer je služboval njegov oče. Stanuje na področju magdalenske župnije v ulici Ob železnici. Svojo prvo daritev ni imel v magdalenski cerkvi, ki bi bila pretesna za naval tolikih množic — saj so prišli ljudje ne samo iz mesta, temveč tudi iz vse mariborske okolice — temveč na prostem, na prostoru med domom Prosvetnega društva, župniščem, cerkvijo in šolo. Oltar je bil postavljen pred farnim domom. Vse prostor je bil zelo lepo okrašen. Ljudstvo z domačo duhovščino je pričakovalo novomašnika na novem stopnišču, ki pelje s Pobreške ceste k cerkvi. Slovesno pritrkavanje zvonov je pozdravilo najprej novomašnika, ki se je pripeljal z avtomobilom točno ob 10 v spremstvu svojih srečnih staršev. Po sprejemu so se začele novomašniške slavnosti. Pridirjal je bil stolni župnik in kanonik msgr. Umek. Po pridigi je novomašnik daroval svojo prvo daritev, med katero je ubrano pel magdalenski pevski zbor. Bil je to lep dogodek, ki bo ostal Magdalencem dolgo v spominu.

Drava naznanja velike nalive. Danes jutraj je pritela Drava skozi Maribor gosta in kalna kakor kava ter je kar vidoma narasčala. Ponoči je sicer tudi v Mariboru precej deževalo, vendar pa naliv ni bil prehud, narasla reka pa kaže, da je mo-

ral biti naliv v njenem gorenjem toku naravnost silovit. Voda prinaša s seboj ogromne množine lesa, grmovje, cela drevesa, kar je znak, da so divjali močni hudourniki, ki so morali povzročiti v svojem območju veliko razdejavanje.

Reka izročila žrtev. Na falksem jezcu je Drava naplavila truplo 28letnega Josipa Melharja iz Celja, ki je utonil dne 14. julija ob priliki kopanja v Dravi pri Breznem. Truplo so prepeljali v njegov domač kraj.

Smrtna nesreča na žagi. V Oplotnici se je smrtno ponesrečil 48letni žagar Anton Kapl, doma z Lačne gore. Zaposlen je bil na žagi, kjer ga je neki vzvod s tako silo udaril po trebuhu, da je obležal nezavestno ter čez kratek čas umrl.

Vlak usmrtil voznika in konja. Med postajama Šoštanj-Smartno na Paki je velenjski tovorni vlak do smrti povozil posestnika Martina Stropnika iz Metelje pri Topolšici. Stropnik je peljal z dvovprežnim vozom hode po cesti, ki pelje čez železnico. Ravno tam je strmina, pa je zaviral voz, ko je zavil na progo in tako ni videl prihajajočega vlaka. Lokomotiva je udarila v zadnji del voza, Stropnika je vrglo 5 metrov vstran od proge ter je obležal s polomljenimi udi na mestu mrtev, voz pa je vlekel še kakih 200 korakov naprej ob tiru. Pri tem je ubilo tudi enega konja.

Nesreče otrok. Včerajšnji dan je bil nesrečen za otroke, saj so pripeljali v bolnišnico kar pet takih malih ponesrečenec. Na Spod. Polskavi je padel 3letni Franc Sprager, sin delavca, iz postelje ter si zlomil levo roko. — Stanko Bajde, sin ključavničarja v Studencih, je postal žrtev kolezarja. Dobil je hude notranje poškodbe, ko ga je kolezar podrl na tla. — 5letna dninarjeva hči Robiž Terezija na Slemenju je padla z lestve ter si poškodovala čeljust. — 8letna Sonja Lašič, hči prekajevalca iz Maribora, je padla pri igri na črepinje ter si prerežala levo roko. — V Trčovi si je zlomila desno roko 13letna Koren Marjana, hči posestnice.

Nekaj o ljubljanskih dimnikarjih

Prejeli smo od združenja dimnikarjev v Ljubljani naslednje:

V »Slovenskem domu« z dne 22. julija t. l. je dimnikarjem dobro znani pisec priobčil v članku »Nekaj o ljubljanskih dimnikarjih« polno ne resničnih trditve in obdolžitve ljubljanskih dimnikarjev, češ da se ne drže predpisov dimnikarskega pravilnika in cenika ter navaja na podlagi povsem napačnih podatkov svoje seveda ravno tako zgrešene zaključke.

Sporov med dimnikarji in hišnimi posestniki ni, pač je res v večini sporih z dimnikarji pisec članka g. Šmuc Anton iz Aleševceve ceste, ki se nikakor noče pokoriti in podrediti predpisom dimnikarskega pravilnika in ga tudi ponovno upravno in sodno postopanje ni o tem prepričalo. Sicer pa mu bo dana prilika, da bo svoje trditve dokazal na drugem mestu.

Za vašo prijaznost se vam v naprej najlepše zahvaljujemo ter beležimo z izrazi našega odličnega spoštovanja. Predsednik Udovč.

Drž. moška in ženska obrtna šola v Ljubljani. Prijave za sprejem na moško obrtno šolo (kiparski, keramiški in graverski oddelek) ter na žensko obrtno šolo (oddelek za obleke, oddelek za perilo in oddelek za vezenje) se bodo sprejemale v ponedeljek, dne 2. septembra od 8 do 11. Podrobnosti glede sprejemanja so objavljene na razglasni deski v šolskem vestibulu.

Ljubljana

Koledar

Danes, ponedeljek, 29. julija: Marta. Torek, 30. julija: Abdon, Senen.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marjini trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska c. 10; mr. Bohinec, Rimska c. 31.

Dela Gasparija, Vavpotiča in Smerduja bodo razstavljena v »Salonu Kos« v prehodu »Nebotičnik« samo do konca tega meseca pa cenjenemu občinstvu ogled istih najtopleje priporočamo.

Mestna počitniška kolonija iz Mokronoga se vrne v Ljubljano na glavni kolodvor v ponedeljek 29. t. m. ob 18.02. prav tako pa tudi mestna počitniška kolonija iz St. Petra pri Novem mestu in iz Škofjana pri Mokronogu v torek 30. t. m. ob 18.02. Starše otrok vabimo, da jih pričakujejo na glavnem kolodvoru.

FOTO - A M A T E R J E M
razvija, kopira in povečava
FOTO-ATELJE:
MANCINI - LJUBLJANA - VIO

Bolničarji in bolničarke Rdečega križa v Ljubljani, vsi, ki so položili izpit bolničarskega tečaja in želijo opravljati prakso v bolnišnici, naj se takoj javijo v pisarno Rdečega križa, Gosposvetska cesta 2-II. Uradne ure od 16 do 19. - Načelstvo.

Šolske objave

Drž. delovodska šola v Ljubljani. Prijave za sprejem na gradbeni, strojni, elektroinstalaterski in mizarski mojstrski oddelek se bodo sprejemale v ponedeljek, dne 2. septembra od 8 do 11. Na gradbeni oddelek se sprejemajo pomočniki, ki so izučeni zidarskega, tesarskega ali kamnoseškega obrta. Na strojni mojstrski oddelek se bodo sprejemali tudi izučeni modelni mizarji. Na gradbenem, elektroinstalaterskem in mizarskem oddelku je običajno vedno dovolj prostih mest; na strojnem oddelku imajo pa prednost reflektanti z daljšo pomočniško dobo. Podrobni pogoji za sprejem so objavljeni na razglasni deski v šolskem vestibulu.

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto začetkom novembra 1940. Šola ima 2 oddelka: Letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po 5 mesecev. To zimo, ki pride, se vrši II. tečaj zimske šole. Letos se torej sprejemajo učenci samo v celoletno šolo.

Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer imajo vso oskrbo. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmetijskih starišev, ki bodo po končanem šolanju ostali na domači kmetiji. Lastnorodno spisane prošnje, kolkovane z banovinskim kolekom za 1 din, je poslati ravnatelju šole najkasneje pa do 10. septembra t. l. Prošnji je priložiti:

1. Krstni list; 2. Domovnico; 3. Zadnje šolsko izpričevalo; 4. Izpričevalo o pravosti o onih prosih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake šole; 5. Izjavo starišev o pravosti varuha (banovinski kolek za 4 din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja (šolnino). Zavežati se morajo tudi, da bodo plačevali šolnino do konca šolskega leta, če bi sin ali varovanec brez opravilnega razloga predčasno zapustil zavod; 6. Tišiti, ki reflektirajo na banovinsko štipendijo (podpora) iz javnih sredstev, morajo priložiti obvezno izjavo (banovinski kolek za 4 din) starišev ali varuha, da bo njih sin odposredno varovanec ostal na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa, da povrnejo sprejeto podporo iz javnih sredstev zavodu; 7. Uradno potrdilo občine; 8. Koliko je posestvo veliko (v ha); 9. Kolikšen je predpis direktnih davkov; 10. Število družince, posebej koliko je ne preskrbljenih otrok ter event. druge družinske razmere; 11. Koliko redijo konj. goveje živine, prašičev.

Starost najmanj 16 let in namanj z dobrim uspehom dovršena osnovna šola.

Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva. Hkrati se preliče njih zdravstveno stanje po školskem zdravniku. Mesečna oskrbina znaša od 600 do 100 din, po premoženjski in družinskih razmerah prosila in plačuje mesečno vnaprej. Prošilec za banovinsko znižano mesno morajo priložiti pod 6. navedeno obvezno obvezno izjavo in pod 7. navedeno občinsko potd. l. o velikosti posestva in višine letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer.

Program radio Ljubljana

Ponedeljek, 29. julija: 7 Jutranji pozdrav 7.05 Napovedi in poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Balalajke (plošče) 12.30 Poročila in objave — 13 Napovedi — 13.02 Dvospevi. Sodelujejo: Andrej Jarc, Tone Petrovič, s harmoniko spremlja Avgust Stanko 14 Poročila — Napovedi in poročila — 19.20 Nac. ura: Predavanje in inspekcije drž. obrambe 19.40 Objave — 20.10 O štajerskih gradovih (Leo Pettauer) — 20.30 Čajkovskega dela izvajajo: ga. Marta Osterc-Vajlalo in gđe. Ida Valjalo — 21.15 Fantazije iz znanih operet (plošče) — 22 Napovedi in poročila — 22.15 Citraški dueti (Kosi Ivan in Vilko Skok).

Torek, 30. julija: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi in poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Glasbene slike (plošče) — 12.30 Poročila in objave — 13 Napovedi — 13.02 Orglice in harmonika (Stanko Avgust in Fr. Petan) — 14 Poročila — 19 Napovedi in poročila — 19.20 Nac. ura: Civilna mobilizacija vasi (Stojadin Stamenkovič) — 19.40 Objave — 20 Deset minut zabave — 20.10 Ali mine jecljanje samo ob sebi (Vilko Mazi) 20.30 Akademski kvintet — 21.15 Pevski koncert gđe. Karle Šlehanove, pri klavirju prof. M. Lipovšek — 22 Napovedi, poročila — 22.15 »Štirje fantje«.

Drugi programi

Ponedeljek, 20. julija: Belgrad — 19.40. Nar. pesmi — Zagreb: 20 Vok. konc. — Bratislava: 19.40 Slovaki plesi — Praga-Brno: 21 Brucknerjeva IV. simfonija — Sofija: 20 Simf. konc. — Beromünster: 22.10 Švicarske pesmi — Budimpešta: 20.10 Operna gl. — Stockholm-Hörby: 20.40 Goundova opera »Romeo in Julija« — Rim-Florence: 20.30 Operetna glasba — Kodan: 21.45 Kvartet — Sottens: 20.15 Orkestralni koncert.

Belgrajska kratkovalna postaja: YUA, YUB (49.18 m): 19.40 Poročila in slovenščini — YUF, YUG (196.9 m): 1.55 Oddaja za Južno Ameriko — 3.00 Oddaja za Severno Ameriko.

Šport čez nedeljo

Košir Zmago (Planina) je postavil nov drž. rekord v teku na 3000 m

Slovenska atletska zveza je priredila včeraj in danes na igrišču ljubljanskega Sokola v Tivoliju atletskega mitinga. Miting je bil določen za nekako predpripravo slovenskih atletov, ki bodo morali skoraj v tretje braniti svojo premoč v atletiki nad Belgradom in Zagrebom. Miting ni uspel. Število atletov je bilo skrajno majhno — Mariborčani so imeli svoje atletske prvenstvo v Mariboru, pa tudi sicer odziv deloma morda tudi zaradi slabega vremena ni bil tak kot bi bilo pričakovati.

Kljub sicer siromašni prireditvi pa nas je včeraj popoldne vseeno razveselil Zmago Košir, član Planine, ki je v teku na 3000 m postavil nov državni rekord. Sprito slabega vremena in zaradi dežja zmehčanega tekašča skoraj ni bilo pričakovati takega uspeha. Še prav posebno zato ne, ker je Košir skrajno precej medlo tekkel. Prav nič ni kazalo, da bi utegnil popraviti rekord. Prvih 1500 m je pretekel v času 4:36. V drugem polčasu pa je Košir tempo neprestano stopnjeval in v odličnem finišu postavil nov državni rekord. Najslabša ura je pokazala čas 8:56. Ostali dve uri pa sta pokazali še boljši čas. Obveljala je 8:56, kar je za štiri desetstotine sekunde boljše od obstoječega državnega rekorda, ki ga ima Jože Kotnik (Concordija, Zagreb). Upajmo, da bodo izpolnjeni tudi vse potrebne formalnosti za priznanje novega rekorda. Odličnemu Koširju pa k njegovemu najnovejšemu uspehu pristoje čestitave. Drugi atlet, ki je po svoji vrednosti precej nadkriljeval ostale, je sprinter Račić (Ilirija). Svojih 200 m je danes v lepem slogu in z lahko preteklo v 22,9 sekundah. Lep napredek kažejo od mitinga pa do mitinga Jože Obršek in

brata Glonar (vsi Ilirija).

Tekaške discipline so se vršile tako, da so slabši tekači dobili pred boljšimi tekači prednost. Zato bomo v glavnem beležili le uspehe, ki so bili stvarno doseženi na določeni progi.

Tek na 300 m: 1. Obršek Jože (Ilirija) 38 sek. 2. Vilar Drago (Il.) 37,8 (5 m prednosti). 3. Plenčar Marjan (Il.) 37,9 (15 m prednosti).

Skok v višino: 1. Milanović Brane (Il.) 173 cm. 2. Slanina Edo (Primorje) 169 cm. 3. Inž. Marek 163 cm (Primorje).

Tek na 60 m: 1. Račić (Ilirija) 7 sek. 2. Sodnik (Ilirija) (5 m prednosti). 3. Jager (Ilirija) (7 m prednosti).

Tek na 3000 m: 1. Košir Zmago (Planina) 8:56 (nov državni rekord). 2. Kien Lado (Primorje) 9:21. **Met kroglice:** 1. Skaza (Primorje) 11,27. 2. Inž. Marek (Primorje) 11,12.

Tek na 500 m: 1. Obršek (Ilirija) 1:09,3.

Met diska: 1. Skaza (Primorje) 33,41.

Tek na 200 m: 1. Račić (Ilirija) 22,9.

Tek na 1000 m: 1. Košir Zmago (Planina) 2:36,7.

dosedajni državni rekord ima Goršek s časom 2:33,4.

Triskok: 1. Milanović (Ilirija) 11,85. 2. Jager (Ilirija) 11,35.

Tek na 7000 m: 1. Kien Lado (Primorje) 23:59.

Vreberšak (Celje) 25:52.

Cestni tek na 25 km: 1. Benedičič (Ilirija) 1:31:11. 2. Tavčar (Primorje) 1:32:19. 3. Zupan (Bratstvo) 1:33:08. 4. Glavinč (Ilirija) 1:40:30. 5. Reberšak (Celje) 1:41:12.

Met kopja: 1. Mavsar Darko (Planina) 52,09 m.

2. Trček (Ilirija) 39,44. 3. Sodnik (Ilirija) 37,89.

Prvenstvo Maribora v lahki atletiki

Maribor, 28. julija. V petek, dne 26. t. m., se je pričelo lahko-atletsko prvenstvo Maribora ter se je nadaljevalo včeraj popoldne in danes predpoldne. Tekme so bile na prostoru SK Železničarja ob Tržaški cesti. Letos ni nastopilo toliko tekmovalcev, kakor druga leta, ko je kar mrgolelo atletov v različnih panogah, sedaj pa smo videli na startu le nekatere. Sodniški zbor je bil odličen vsi so bili na svojem mestu ter bi bilo le želeli, da bi tudi na vsakem drugem mitingu bilo tolikšno število atletov na razpolago.

Doseženi so bili sledeči rezultati:

Petek, 26. julija: 5000 m: Krepfl (Maraton) 18:36 2 pet., Šmiderer (Rapid) 17:40 3 pet., Stojšek (Maraton) 18:26 2 pet.

Stojšku se pozna, da se je šele pred 10 dnevi vrnil od vojašnice, kjer je služil kadetski rok ter je šel brez treninga na tekašče.

800 m: Muraus (SK Železničar) 2:00,3; Fišbah (SK Rapid) 2:02,8; Gregorovič (SK Železničar).

V soboto so se tekme kljub dežju nadaljevale s pričetkom ob 4 popoldne. Borbe so se vršile v sledečih disciplinah:

Krogla: Zorko (Železničar) 12,85; Lužnik (Maraton) 12,48; Gregorovič.

100 m: Badl (Rapid) 11,8; Gracijanski (Zel.) 11,8; Hrovatin (Zel.) 11,9.

Skok v višino: Zorko (Zel) 170; Lužnik (Maraton) 170; Gregorovič (Zel) 165.

400 m: Muraus (Zel) 55; Badl (Rapid) 57; Sernek (Maraton) 58,2.

Kladivo: Gujnzik (Zel) 41,50; Hlade (Zel) 31,88; Smrdel (Maraton) 28,91.

110 zapreke: Lužnik (Maraton) 18,5; Gregorovič (Zel) 19,3.

Tek 200 m: 1. Badl (Rapid) 23,9. 2. Gracijanski (Zel) 24,5. 3. Hrovatin (Zel).

Tek 1500 m: 1. Schmiderer (Rapid) 4:20,2; 2. Muraus (Zel) 4:24,6. 3. Robič (Maraton).

Skok v daljino: 1. Zorko (Z.) 6,19 m. 2. Stranič (Z.) 6,09. 3. Leban (Z.). Zorko je z majhnim prestopkom skočil 6,85.

Skok s palico: 1. Smerdel (Mar.) 3,30 m.

2. Orosi (R.) 3,21. 3. Gala (Z.).

Met kopja: 1. Gregorovič 44,44 m. 2. Franček (Z) 43,47. 3. Lužnik (M.).

Tek 10.000 m: 1. Rotner (Z.) 37,012. 2. Marhel (M.) 37,24.

Stafeta 4x100: 1. Železničar 45,5. 2. Rapid.

Met diska je odpadel, ker se atleti niso pravočasno javili na štartu.

Atletske tekme ljubljanske podzveze ZFO

Danes dopoldne in popoldne so bile na stadionu atletske tekme mladcev in članov Fantovskih odsekov Ljubljanske podzveze. K tekam so prihiteli najnovejši mladci in člani okoliških odsekov, ki so v zadnjem času šele z veliko vneto začeli gojiti atletiko. Manj mladcev in članov pa je bilo iz same Ljubljane. Ljubljanski Fantovski odseki še daleč niso poslali na tekme toliko število članov, kot bi bilo to pričakovati. Razlogov za njihovo odsotnost je več. Nekateri člani in mladci ljubljanskih fantovskih odsekov so na tabore, druge je spet preplašilo skrajno neugodno vreme, ki je že dopoldne kazalo prav slabo. Tudi tekašče na stadionu zaradi včerajšnje deževja ni bilo dobro. Mestoma je bilo mnogo tuj, kar bo treba seveda odpraviti. Slabo tekašče je deloma vplivalo tudi na dosežene rezultate v tekaških disciplinah.

Organizacija je bila kljub velikemu številu tekmovalcev prav dobra. Sodniki, ki so sodili posamezne panoge, so svoje delo vestno in hitro odpravljali, tako da so se tekme popoldne končale že ob šestih in da so vsi posamezniki lahko prišli še na večerni vlak. Med posameznimi odseki moramo pa zlasti pohvaliti mladce Fantovskega odseka iz Mengeš. Ti fantje so vsi vneti za atletiko, od kar imajo svoje igrišče. Skoda je le, da jim manjka trenerja, ki bi znal njihove sposobnosti in njihovo vnetost za atletiko pravilno usmeriti, kar bi se nedvomno pokazalo tudi pri rezultatih. Poudariti je pač treba, da nastopajoči atleti v glavnem niso imeli potrebnih športnih rekvizitov.

Mladci

Tek na 60 m: 1. Bratož Henrik (Lj. m.) 7,4; 2. Gregorc Tone (Mengeš) 7,8; 3. Sorn Valentin (Grobje) 8,3.

Tek na 100 m: 1. Bratož Henrik (Lj. m.) 12,2; 2. Gregorc Tone (Mengeš) 12,4; 3. Sorn Valentin (Grobje) 13,6.

Tek na 1000 m: 1. Sedej Zoran (Lj. Sp. Šiška) 2:58,8; 2. Zele Romi (Lj. Zg. Šiška) 3:00,6; 3. Močnik Zorko (Mengeš) 3:02,1.

Stafeta 4x100 m: 1. FO Domžale 53,1; 2. FO Mengeš 53,8; 3. FO Dev. Mar. v Polju.

Met kroglice: 1. Furman VI. (St. Vid, zavod) 12,17 m; 2. Dolinar Ivo (St. Vid, zavod) 11,68 m; 3. Lovše Ivo (St. Vid, zavod).

Met diska: 1. Vidic Jože (St. Vid, zav.) 33,12 m; 2. Furman Lado (St. Vid, zav.) 31,19 m; 3. Habjan Franc (Lj. m.).

Met kopja: 1. Dolinar Milan (Zagorje) 41,63

m; 2. Penič Albin (Zagorje) 38,38 m; 3. Forjanč Ernest (Lj. Zg. Šiška) 38,16 m.

Met granate: 1. Furman Lado (St. Vid, zav.) 56,30 m; 2. Kralj Tone (Grobje) 51,90 m; 3. Vidic Jože (St. Vid, zav.) 47,67 m.

Skok v daljavo: 1. Bratož Henrik (Lj. m.) 5,70 m; 2. Kompore Janez (Mengeš) 4,94 m; 3. Gregorc Tone (Mengeš) 4,91.

Skok v višino: 1. Furman Lado (St. Vid, zav.) 1,55 m; 2. Penič Albin (Zagorje) 1,45 m; 3. in 4. Sorh Val. (Grobje) in Forte Ivan (Zagorje) oba po 1,40 m.

Skok ob palici: 1. Vulkan Franc (Domžale) 2,70 m.

Triskok: 1. Vidic Jože (St. Vid, zav.) 11,51 m; 2. Klasine Hugo (Lj. m.) 10,55 m; 3. Kompore Janez (Mengeš) 10,42 m.

Člani

Tek na 100 m: 1. Mravljec Franc (Brezovica) 12,5; 2. Lipar Ivo (Mengeš) 12,7; 3. Kompore Tone (Mengeš) 12,8.

Tek na 200 m: 1. Gole Davo (Lj. Kodeljvo) 24,4; 2. Proj Ivo (Smartno) 24,5; 3. Kocelj Stane (Vodice).

Tek na 400 m: 1. Lipar Ivo (Mengeš) 56; 2. Proj Ivo (Smartno) 58,4; 3. Jerman Franc (Lj. Sv. Peter).

Tek na 800 m: 1. Proj Ivo (Smartno) 2,15; 2. Jerman Franc (Lj. Sv. Peter) 2,15,8; 3. Kocutar Franc (Lj. m.) 2,16.

Tek na 1500 m: 1. Jerman Franc (Lj. Sv. Peter) 4,42,94; 2. Bolta Franc (Crnuče) 4,43,74; 3. Erce Franc (Vodice) 4,47,2.

Stafeta 400x300x200x100 m: 1. Kamniško okrožje 2,20,1; 2. Dev. Mar. v Polju 2,93,3.

Met kroglice: 1. Jeglič Franc (Lj. Sv. Peter) 12,22 m; 2. Persin Franc (Ježica) 10,76 m; 3. Mavsar Darko (Kranj) 10,52 m.

Met diska: 1. Jeglič Franc (Lj. Sv. Peter) 36,18 m; 2. Mavsar Darko (Kranj) 33,10 m; 3. Tone Kompore (Mengeš).

Met kopja: 1. Mavsar Darko (Kranj) 52,87 m; 2. Remec Jakob (Kamnik) 37,98 m; 3. Dolinar Zvone (St. Vid, zav.) 37,80 m.

Skok v daljavo: 1. Kompore Tone (Mengeš) 5,49 m; 2. Lipar Ivo (Mengeš) 5,30 m; 3. Kocelj Stane (Vodice) 5,29 m.

Skok v višino: 1. Mihelčič Alfonz (Mengeš) 1,60 m; 2. Mavsar Darko (Kranj) 1,55 m; 3. Kraner Martin (Dev. Mar. v Polju) 1,55 m; 4. Sedej Ivo (Homec) 1,55 m.

Skok ob palici: 1. Mihelčič Alfonz (Mengeš)

2,80 m; 2. Kompore Tone (Mengeš) 2,70 m; 3. Lipar Ivo (Mengeš) 2,60 m.

Triskok: 1. Kraner Martin (D. M. P.) 11,78 m; 2. Kompore Tone (Mengeš) 11,17 m; 3. Mihelčič Alfonz (Mengeš) 10,58 m.

Odbojka.

Mladci: 1. Dev. Mar. v Polju; 2. Zagorje; 3. Groblje.

Člani: 1. Dev. Mar. v Polju; 2. Zagorje.

Olimp (Celje) : Svoboda (Ljubljana) 7 : 2 (4 : 1)

Danes popoldne je bila odigrana nogometna tekma med gornjima moštvoma. Gostje so bili spočetka boljši in so pokazali lepo igro. Ko pa se je Olimp znašel, je postal gospodar igrišča. Rezultat ne bi bil tako visok, če bi ne bil vratar Svobode poškodovan in je zaradi poškodbe le slabo branil. Olimp pa je izgubil igralca Čatra, ki je bil poškodovan in so ga odnesli z igrišča. Gledalcev je bilo 200. Sodil je Presinger dobro.

Veslaške tekme v Belgradu

Belgrad, 28. julija. m. Danes popoldne so bile veslaške tekme za prvenstvo Podonavja ter obenem mednarodne tekme na Adi Ciganliji. Zaradi slabega vremena je prireditvi prisostvovalo le malo gledalcev. Tekmovanja se je udeležilo pet klubov: Szekesvaroš iz Budimpešte, Belgradski veslaški klub iz Belgrada, Sartid iz Smedereva Galeb iz Zemuna in kombinaciji Boba iz Belgrada.

Rezultati: Četverec s krmarjem za podonavsko prvenstvo: 1. Madžari 7:03, 2. Bob 7:03 3 pet. Četverec za juniorje: 1. Bob 3:40,8, 2. Galeb 3:41,2.

Dvojka brez krmarja za prvenstvo Podonavja: Sodelovali so tudi Madžari. 1. Veslaški klub Belgrad 8:17, 2. Madžari 8:33 1 des.

Skif za prvenstvo Podonavja: 1. Sartid 8:06, 2. Sartid 8:08,2.

Sušak : Budimpešta

Danes je bil drugi dan tekmovalja v plavanju in waterpolu med Viktorijo in madžarsko ekipo iz Budimpešte. Madžari so bili v sijajni formi in zmagali v vseh disciplinah, razen v štafeti 4krat 200 m prosto. Rezultati:

200 m, prosto: 1. Elemiry (Budimpešta) 2:15, 2. Veghazi (Budimpešta) 2:15,8, 3. Defilipis (Sušak) 2:18,4, 4. Curtini (Sušak) 2:19,9.

100 m, hrbtno: 1. Galambos (B.) 1:12,5, 2. Vidmar (S.) 1:16, 3. Srebljič (S.) 1:20.

200 m, prsno: 1. Fabian (B.) 2:46,9, 2. Grkinič (S) 2:52,4, 3. Kohn (S) 2:56,2, 4. Kovatič (S) 3:03.

Stafeta 4krat 200, prosto: 1. Sušak 9:32, 2. Budimpešta 9:39,4. To je bila tudi edina zmaga domačih.

Waterpolo: Madžari-Viktorija 7:2 (4:2). Madžari so pokazali sijajno igro in so izvrstno streljali. Pri Viktoriji je bila obramba slaba.

Drzni načrti za ustanovitev »Nove Slovenije« v kraljestvu južnoameriške večne pomladi

Ljubljana, 28. julija.

Glasilo naših rojakov v Argentini »Slovenski list«, katerega števila z dne 21. junija je kdovekako včeraj prispevala v Ljubljano, prinaša izredno zanimiv članek pogumnega slovenskega pionirja Fr. Cerkvenika, ki hoče organizirati v Ecuadorju novo slovensko, smotno urejeno naselbino.

»Davna prerokovanja se izpolnjujejo. Leto 1940 je prineslo Evropi in svetu grozote vojne; zatem pridejo bolezn, revščina in nato zopet trdo delo, da se zgradi ono, kar se je porušilo.

Tudi tukaj se obetujejo posledice vojne in v bližnji bodočnosti se bodo občutili še bolj. Tisti, ki ste za mirno, svobodno in pošteno življenje, in kar je najbolj važno, za življenje brez strahu za bodočnost; tisti, ki nimate upanja, da bi kaj več dosegli tukaj, nego je negotovo življenje delavca v tovarni ali delavni, ki družini ne morete nuditi večjih ugodnosti, kakor je življenje v »conventilluc« iz dneva v dan, brez oskrbe za otroke; tisti ki imate kakšno hišico že na pol plačano in ki veste, da več kot toliko se ne boste mogli preriniti naprej; preberite te vrstice pazljivo, pretehtajte hladnokrvno vse ugodnosti in vse težave zvezane s tem, kar se ponuja. Vsaka stvar ima dva konca, tudi ta ima dobre in slabe strani. Stavite na tehtnico in če pridete do zaključka, da je dobra, odločite se in vztrajajte pri odločitvi.

Eden izmed naših rojakov, ki je že 1923. leta prišel semkaj v Argentino, je pred leti navezal stike z rojakom, ki se nahaja v Salezijanskem zavodu v bližini mesta Macas v Ekvadorju. Podatki tega rojaka-salezijanca, kakor tudi podatki vzeti iz knjig o provinciji Oriente v Ekvadorju, prikazujejo pokrajino ki se nahaja v bližini omenjenega samostana kot pravi raj na tem svetu. Na kratko: povprečno življenje domačinov, Indijcev, je 60 let; podnebje je vedno pomladansko, nikdar ni mraza izpod 15 stopinj nad ničlo, in nikdar ni vročine, ki bi presevala 30 stopinj; dežuje vedno dovolj, da ni občutiti nikdar suše; rastlinstvo je naravnost bohotno: raste kakao, kava, gumijsvo drevo; vsakovrstno tropično in subtropično sadje kakor: banane, ananas, šhirimoya, palta, pomaranče, limone itd.; raste vsakovrstna zelenjava, stročnice, bombaž, riž, sladkorni trs, tobak, dateljini, vanilja, moškatni oreh, žitarica in kot primer je koruza, ki daje tridesetkratno količino in trikrat na leto; trta je v obilici v divjem stanju; trava za pašo zraste kar tri metre visoko; narava je krasna, hribi in doline; gozdovi, bogati vsakovrstnega lesa, lov obilen in živali mnogo;

Železničar (Zagreb) : Gradjanski (Požega) 2 : 1

Zagreb, 28. julija. b. Danes je bila odigrana nogometna tekma za vstop v Hrvatsko ligo med Železničarjem in Gradjanskim v Požegi. Rezultat je bil 2:1 (2:0) za Železničarja.

Slavija (Varaždin) : ZNP 4 : 2

Varaždin, 28. julija. b. Tu je bila odigrana nogometna tekma med zagrebškim moštvom ZNP in domačo Slavijo s 4:2 (2:2).

Jugoslavija edina država, ki v vojnem času ni najela nobenega posojila

Zagreb, 28. julija. j. »Jugoslavanski kurir« piše v svoji zadnji številki, da utegne priti do tega, da bo vlada razpisala večje notranje posojilo, ki bi bilo namenjeno zgolj velikim javnim delom. List pravi nato: »Sprito gornje napovedi ni treba izgubiti izpred oči, da je Jugoslavija edina država v Evropi in morebiti tudi edina na vsem civiliziranem svetu, ki v današnjih vojnih časih ni najela niti kje zunaj niti doma nobenega posojila. Kot posojila ni mogoče smatrati eskont bonov narodne obrambe pri Narodni banki, ker je to vprašanje urejeno s posebnim režimom. Potem takem je jasno, da naša država za časa 11 mesecev evropske vojne ni prišla na domače tržišče z nobenim posojilom. Ostale države, pa najsi so v vojni ali pa so nevtralne, so najele vsaj eno notranje posojilo v omenjenem času, nekatere države pa so najele celo po dve ali več posojil. V naših gospodarskih krogih vse bolj prevladuje mnenje, da bi morali merodajni čimlci storiti vse, da se prepreči povečanje brezposelnosti v državi in da bi se storilo vse za zaposlitev novih viškov delovne sile ljudstva, ki oo letos zaradi slabe žetve mnogo večja kakor pa prejšnja leta. V gospodarskih krogih menijo, da bi se pri nas gospodarstvo s takim notranjim posojilom, ki bi bilo porabljeno zgolj za javna dela, precej oživel. Toliko bolj, ker bi bila večina posojila porabljena doma, le manjši del bi morebiti odšel v tujino. Na merodajnih mestih so te predloge gospodarstvenikov sprejeli z vso »osnostjo. Ni izključeno, da bi ti predlogi mogli dobiti v najkrajšem času bolj konkretno obliko.«

Pod vlak je skočila

Celje, 28. julija.

Okrog pol 7 je skočila pod večerni savinjski vlak v bližini Levca pri Celju starejša kmečka žena. Vlak ji je odrezal obe nogi, eno pod koleno, drugo pa v stopalu. Reševalci so jo še pri zavesti prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer so jo takoj operirali. Imena doslej še niso mogli ugotoviti.